

Arnika Tegelman

Kutse kokku tulla üllatas suurperesid

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallas elab 55 peret, kus kasvamas neli või rohkem last. 4. augustil kogunes 27 peret esimesele suurperede päevale valla lasterikkaima, Selge pere õuele Uue-Raja talus Karinu külas.

Pereisa Ardi ettevõtmisel käisid Järva-Jaani valla suured pered koos juba 2014. aastast saati, mõtet toetasid Ines Kurvits ja Maire Pluum vallavalitsusest. „Esimesel korral käisime Tallinna loomaaias, siis kahel suvel meie talus ja siis Elistvere loomapargis. Suurem osa päevast kulus bussisõidule. Siia on tee lühem ja uue valla inimesed võtsid vedu,“ ütles Ardi, kelle üheksast lapsest suuremad löid agaralt päeva korraldamises kaasa.

Külalised said uudistada Uue-

Raja talu oma kodust miniloomaaeda, mängida hiigelsuures mängumajas, mille katuse alla mahtus nii liumägi kui ka ronimissein, hüpata batuutidel ja vurada ringi elektriautoga. Maalitud said näod ja lasketiirus proovitud täpsus, uudistada sai tuletõrjeautot ja onud Elronist ning Operation Lifesaver Estoniast andsid nõu, mida raudteega kohtudes tähele panna. Külas oli lasteteater Trumm, kuid laste eriliseks lemmikuks sai politseikoer Jäpe koos oma peremehe Taavi Idavainuga, kes esmalt pani paika laste käitumisreeglid: äkilisi liigutusi ärge tehke ja ärge kusagile jookskite.

Jäpe on nelja-aastane Belgia lambakoer, kellele on olnud kõike lihtne läbi mängu õpetada, kuid samas on ta energias pulbitsev, agressiivne (seepärast ei soovitanud Taavi teda koju lemmikuks võtta) ja nii kiire, et võib kogemata peremehegi käe ümber hambad kokku laksata, seepärast tohib temaga mängida vaid peremees. Jäpe töötab

veidi teisiti, kui oleme harjunud raamatutest lugema ja filmidest nägema. Inimest või asju otsides ei võta ta üles jälge, vaid otsib keskkonnast erinevat lõhna. Igatahes leidis ta ühe poisi peidetud soki platsilt üles sekunditega.

Järva valla esimesele suurperede päevale tõmbas pidurit küll vihm, Karinu külas esimene kolme kuu jooksul, aga põhilised esinemised ja tegevused olid suurema sabina ajaks juba tehtud.

Jaanika ja Janek sõitsid suurperede päevale Valilast Veski talust. Peres kasvab neli last, vanim 15-aastane, noorim 2,8-aastane. Vihmasadu neid ei heidutanud, sest kodus sai hein just pallitud ja see natuke, mis maha jäi, saab loomadele niisama nina ette. Kümnet lihaveist kasvata da on esialgu hobi, aga kunagi võiks kari pere ära elatada. Nüüd käib pereisa palgatööl Koneskos ja ema Metstaguse Agros. See, et suurperedele oma päev korraldati, on vahva, arvasid nad. „Lastel oli lõbus. Ise saime tutvuda

si juurde. Selliseid üritusi võiks rohkemgi olla,“ pakkus Jaanika.

Tita teeb ühes vankris veidi häält ja isa võtab pisikese süle. Nende pere elab Müüsleris ja 16. juulil sündinud pisitütar Maribell on pere viies laps. „Hea tunne, et siia kutsuti. Muidu oleme igal suvel käinud lastega kas Vudilas või mujal, aga sel suvel pole kuhugi saanud,“ ütles pereisa Jaanus Viibur.

Kaheksalapseline Aedmäe pere Koerust ostis mõne aasta eest Santovi külla oma maja, kuid remont ei lähe ludinal. Sellegipoolest on pereemal Meelil hea meel, et suviti saavad nad nüüd maal olla ja lastel on ruumi joosta. Vanem poeg saab 18, tema käib suviti juba pealinnas tööl. Küll teeb Meelile muret, et Järvamaal suurperede ühendus hästi ei toimi.

Nelja lapse ema Kirsika Ilm-järv õpetas, et Eesti Lasterikaste Perede Liidu kodulehelt saab taotleda perekaarti, mis annab soodustusi üle 300 koostööpartneri juures. „Jube vahva üllatus oli, kui postkasti tuli kutse osale-

Esimese suurperede päeva toetajad

Perekond Selged, kelle koduõuel suurperede päev toimus
Elron ja Operation Lifesaver Estonia
Eesti Pagar
Paide Maksimarket
Karinu PM
Merle Trestip
Karinu Mee Wurtz
Baltic Agro AS
Haagis
Järva-Jaani Auto
Taavi Idavain ja Jäpe
Gerly Algpeuse ja näomaalingud
Päästeameti Koeru komando

da Järva valla suurperede päeval,“ tunnistas ta. „Kui siia sõitsime, laulsid lapsed terve tee autos oma lemmiklaulu, Eesti hümn.“

Võistluste parematele jagus auhindu. Iga pere sai Järva valla poolt kingituse ning süüa ja jätist nii palju, kui kõhtu mahtus. Korraldajad olid küll seda meelt, et tohtlustamise poole peab järgmiseks aastaks ehk teiseks valla

suurperede päevaks paremini läbi mõtlema, et pered ei peaks nii kaua toidusabas seisma.

Järva vallavalitsuse sotsiaallosakonna juhataja Katre Mägi tänas kõiki peresid, kes suurperede päeval osalesid ja tõdes, et esimese korra kohta õnnestus üritus hästi. „Lastel oli tegutsemisvõimalusi päev läbi,“ ütles ta ja lubas, et tava jätkub.

Tähelepanu, esimesse klassi minevate laste vanemad!

Järva Vallavalitsuse sotsiaalosakond annab teada, et alates augustist ootame teie avaldusi esimest korda kooli mineva lapse toetusele, mille suurus 2018. aastal on 130 eurot lapse kohta.

Toetus määratakse tingimusel, et taotleja ja laps on rahvastikuregistri andmetel Järva valla elanikud, laps on asunud õppima Järva valla üldhariduskooli või väljaspool Järva valda asuvasse hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud kooli esimesse klassi.

Toetuse saamiseks esitatakse Järva Vallavalitsusele vormikohane kirjalik avaldus kolme kuu jooksul lapse õppima asumisest arvates, milles on märgitud toetuse taotleja ees- ja perekonnanimi,

isikukood, aadress, pangakonto number ja esimest korda kooli mineva lapse ees- ja perekonnanimi ning isikukood. Avalduse vorm on kättesaadav Järva valla kodulehel aadressil <http://jarvavalld.kovtp.ee/blanketid>

Avalduse võib esitada digitaalselt allkirjastatult piirkonna sotsiaaltööspetsialisti e-posti aadressile (kontaktid kättesaadavad aadressil <http://jarvavalld.kovtp.ee/ametnikud>), edastada allkirjastatuna paber kandjal posti teel või vormistada lähimas teeninduskeskuses või teeninduspunktis.

Toetus määratakse pärast õpilaste nimekirja kinnitamist üldhariduskooli direktori poolt.

Järva Vallavalitsuse sotsiaalosakond

Hakkepuidu hinna kallinemine tingib AS Koeru Kommunali müüdava soojusenergia hinna muutuse

Konkurentsiameti kooskõlastatud hinda kutsutakse piirhinnaks, millest kallimalt soojust müüa ei tohi. AS Koeru Kommunale kehtib Konkurentsiameti poolt 29. jaanuaril 2014. aastal kehtestatud piirhind, mis on 51,11 eurot/MWh ilma käibemaksuta. Kui ettevõtte tegelikud kulud on madalamad piirhinna arvutamisel arvestatud kuludest, siis on ettevõtte seadusega antud õigus müüa soojust alla piirhinna. Eeltoodust lähtuvalt müüs AS Koeru Kommunaal alates 1. jaanuarist 2015 soojusenergiat hinnaga 48,55 eurot/MWh. Hinnale lisandus

seadusega kehtestatud käibemaks. Soojusenergia hind koos käibemaksuga oli 58,26 eurot/MWh.

Seoses ettevõtte tegelike kulude tõusuga (hakkepuidu hinna kallinemisega 22,4%) müüb AS Koeru Kommunale alates selle aasta 1. septembrist soojusenergiat Konkurentsiameti poolt kehtestatud piirhinnaga 51,11 eurot/MWh. Hinnale lisandub seadusega kehtestatud käibemaks. Soojusenergia hind koos käibemaksuga on 61,33 eurot/MWh ehk 5,27% kõrgem hind kui eelmisel hooajal. Seega muutub tarbija jaoks hind 3,07 eurot.

Eesti rahvas – koguneme üheslaulma!

19. augustil algusega kell 19 toimub suur ülemaailmne eestlaste üheslaulmine, tähistamaks nii meie omariikluse sajandat sünnipäeva kui ka meie taasiseseisvumist 27 aasta eest. 100 minutiks kogunevad eestlased kõikjal nii kodu- kui ka välismaal, et ühiselt laulda neid laule, mis meie rahva südames ja meeltes läbi erinevate aegade kaasas kantud.

Osa koore koguneb eestlajana Tallinna Lauluväljakule ja Paide Vallimäele, kus toimub üritus Vaba Rahva Laul. Kõiki teisi suuremaid ja väiksemaid lauluseltskondi oodatakse kokku tulema oma kodukohtades, et üheslaulmisega saaks kaetud kogu Eestimaa.

Meie rahva ühine laulmine saab kõigile nähtavaks läbi teleekraani: ETV teeb otseülekande Lauluväljakult, pikkides sekka „laulupilte“ teistestki paikadest. Samuti jooksevad teleekraanil reaalselt laulusõnad, ehkki lauldav repertuaar on tõesti nii omane, et me seda kõik, vähemalt osaliseltki, peast teame.

Kuidas saada osaliseks suures ülemaailmses eestlaste laulukooris? Selleks tuleb vaid leida üks mõnus paik, olgu selleks siis külaplats, kogukonnamaja, taluõu või muu kokkusaamiskoht. Kutsuda sinna kokku üks mõnus seltskond, kellega ühiselt laulda – suurem või pisem, nagu teile endile meeldib. Leida võimalus ekraanilt laulusõnu ja kogu üheslaulmist vaadata. Telia üheslaulmise äpiga oma kogukonna „laulukoorist“ ka teada anda, et lauljate koguarv, mis üheslaulmise teleülekande ajal ekraaniservas näha, saaks teie laulurahva näol täiendust ja lõpuks tööpooldest jõuaks

miljonini, sest nii palju meid eestlasi ju on.

Oleme end aastate eest koos vabaks laulnud. Nüüd on meil

koos võimalik laulda vabana. Saagu siis nii, et igal kihelkonnal on 19. augustil oma laulukoor. Või isegi mitu.

Lisainfot saab: <https://www.facebook.com/events/2090360380982043/>

Karl Siiroja 07.04.1958–14.07.2018

Alles mõned päevad tagasi ütlesid Sa meile „ma puhkan ära ja siis näeme“.

Kõik katkes äkki, meie kõigi jaoks nii ootamatult.

Sa olid meie jaoks alati olemas, kui oli mure, ja rõõmustasid meie elu õnnelike hetkede üle.

Sa olid inimlik inimene, kel oli erakordne vaim, kes leidis alati õige sõna, värske vaatenurga või lähemise, mis oli sageli humoorikas, vahel terav ning milles oli alati oma iva. Sa olid järjekindel ja ei sallinud ebaõiglust.

Sa olid meeskonnainimene, hoidsid omasid väga.

Lubame, et ei unusta Sinu häid ütlusi:

„Kui keegi tuleb ja pahandab si-

nuga, siis ütle: „Ma tean sost ka!“

„Lähem külastan oma perearsti. Uurin, kuidas on tema tervis, kuidas läheb lastel, abikaasal ...“

„Teeme kalli ... teistpidi ka!“

Teame, et seal hingede maal hoiad kindlasti meie tegemistel silma peal ja vajadusel sekkud. Kallis Karla, jääme sind igatsema. Puhka rahu.

Sinu kolleegidest sõbrad

Koeru kiriku kellade saaga jõudis lõpule

ARNIKA TEGELMANN

Koeru kiriku eakas kell mõranes ja kaotas oma kõla 1999. aasta suvel, mõra oli liiga suur ja parandada seda ei saanud. Ligi 16 aastat kasutati kirikutornis pidulikel puhkudel EAÕ Juuru kirikust laenatud kella.

Eelmisel suvel võttis Koeru kogudus hinnapakumise Mäeväli Orelitöökoda OÜlt, et valada kaks uut kirikukella, paigaldada automaatne kella helistamise mehhanism ja vahetada kellatoa kõlaaknad. Nende tööde kogumaksumus on 46 500 eurot.

Koeru kogudus panustas omavahenditest 16 000 eurot, mille eest valati 570 kg kaaluv kell kiriku pikaegse annetaja mälestuseks. „Koeru kihelkonnast pärit ja Inglismaal elanud Kaupo Normann toetas meie tegemisi aastakümneid, tahtis pärast surma saada maetud Koeru kirikaeda ja kirjutas oma testamenti sisse ka koguduse. Suurem kell on tema mälestuseks ja kellal on ka vastav kiri,“ ütles EELK Koeru Maarja-Magdaleena koguduse diakon Jaanus Tammiste ja lisas, et kella mõõdud andis ette torniluuk.

Teise kella valamise tarvis eraldas Koeru vallavolikogu oma viimasel istungil lisaelarvest 8592 eurot ja sel on ajalukku läinud Koeru valla nimi ja vapp.

„Need on esimesed konkreetset Koeru kirikule valatud kellad. Valasime need Saksamaal Sinnis, Rinckeri valukojas – Järvamaal teisi selles valukojas valatud kelli polegi, viimati valati seal Keila kiriku kell, ja need on kõlaliselt teistsugused kui näiteks Järva-Jaani oma,“ selgitas Tammiste. „Käisin ise märtsi algul valamist vaatamas, kellameister oli mitmendat põlve kellavalaja. Valati viis kella korraga: üks Münc-henisse, kaks Wormsi katedraali Saksamaal ja kuna meie olime kõige kaugemad tellijad, läks meie kella-dega aega kõige kauem.“

Juuni alguses jõudsid kellad Koeru, sõidutati kahveltõstukiga kirikumäest üles, kirikuuksest sisse otse altariruumi välja.

Koeru kirku 730. sünnipäeval, mis oli küll madlipäeval, 22. juulil,

Koeru kihelkonnast pärit ja Inglismaal elanud Kaupo Normann toetas kiriku tegemisi aastakümneid ja kirjutas oma testamenti sisse ka koguduse. Suurem kell on tema mälestuseks ja seda saavad esimesena helistada tema Järva vallas elavad sugulased Erkki ja Maarja Freibach.

Väike kell tõuseb kirikutorni koerulase Enn Sakkise musklirammuga.

aga tähistati laupäeval, 21. juulil, et kõik tähtsad kirkuisad ja Koeru koguduse endised õpetajad saaksid ikka tulla, uued kellad veel torni helisema ei pääsenud, kuid kellad õnnistas Järva praostkonna abipraost Tõnu Linnasmäe. „See on Eesti kõige ilusam kirik,“ lausus 22 aastat tagasi Koeru kirikuõpetajaks tulnud ja nüüd üle aastate taas selle kantslist kogudusega kohtunud Al-

Kuigi suurem kell oli valatud täpselt akna mõõte arvestades, vajas aknaauk veidi õgvendamist, et kell sisse mahuks.

lan Praats ja tuletas meelde, et lokku lüüakse, kelli helistatakse.

Pärast sünnipäeva algas töö, et kellad torni saada. „Tuleb teha uus kellatool, mis kannaks kolme kella, sest torni jääb ka Juurust laenatud kell,“ ütles Tammiste.

27. juulil kogunes kirikaeda hulk rahvast, et oma musklirammuga keldad torni vintsida. Esmalt saadeti teele väiksem, 270 kilo kaaluv kell, mis jõudis kolme sentimeetri haaval torni täpselt 20 minutiga, suurem nõudis veidi kauem aega, sest ei tahtnud aknaavast sisse mahtuda. Appi tuli võtta vasar ja aknaava suuremaks raiuda, nii, et tolm ja kivid lendasid, kuid tunniga olid kellad tornis.

Vägesid juhatanud Toomas Mäeväli Mäeväli Orelitöökoda OÜst lausus, et kui oreleid hooldada ja remontida on nende põhitöö, siis suviti tegelevad nad kirikukelladega, mis on samuti muusikariistad, ja on neid tornidesse vintsinud juba saja ringis. Kui saab, tõstetakse kraanaga ka. „Koeru suurem, 570 kilo kaaluv kell on Eesti mõistes suur,“ ütles ta.

Kelli valades arvestati Juurust laenatud kella kõlaga, et teised kõlaliselt 1/16 tooni täpsusega kokku sobiks. Kõlamotiiv on minoorikolmkõla, kuid kellahelin mõjub inimestele positiivselt. „Näiteks 2008. aastal sai kella Haapsalu piiskopilinnus. Pärast seda tuli haigla peaarst mind tänama, sest patsientidele mõjuvat kella helin nii hästi,“ lausus ta.

Pühapäeval, 5. augustil ronis Jaanus Tammiste kirikutorni, et viimast korda oma käega kelli helistada. Edaspidi toimetab sellega arvutiprogramm ja kellad helisevad nii täpselt, et nende järgi võib kõik oma ajanäitajad õigeks sättida. „Igal pooltunnil hakkab helisema väiksem ja täistunnil suur kell, nii iga päev kell 7–20. Keskpäeva, samuti laupäeval kell 18 hingamis-päeva tulekut ja pühapäeviti jumalateenistuse algust kuulutab kolme kella mäng,“ ütles Tammiste. Ja nii juba 13. augustist alates.

Torn sai ka uued luugid. „Ses osas oli meil küll muinsuskaitsejatega erimeelsusi, sest nemad tahtsid, et säilitaksime mõne klaasruudusega vanad aknad. Aga meie soov oli, et heli võimalikult kaugele kostuks. Asendasime aknad kolmes küljes ribiluukidega, mis tagavad ka torni parema ventilatsiooni,“ ütles Tammiste.

Abivallavanemal tööd jaguks

Eesti Konservatiivsesse Rahvaerakonda kuuluv Järva valla abivallavanem Marek Kask andis 27. juulil vallavanem Rait Pihelgale e-kirjaga teada soovist tagasi astuda ja lahkuda töölt 27. augustil. 30. juulil väljastas partei peakontor maakonnalehele Järva Teataja pressiteate, kus Kask põhjendas selle sammu tagamaid. „Haldusreformi üheks eesmärgiks oli juhtimiskulude kärpimine ja juhtimise tõhustamine. Abivallavanemana töötades olen selgelt aru saanud, et kaks abivallavanema kohta on liiga palju,“ ütles seal Kask. „Järva vallale piisab ühest abivallavanemast, see aitaks valla juhtimiskulusid kokku hoida. Tööülesanded ja vastutuse annab edukalt delegeerida valdkondade vastutavatele ametnikele. Seetõttu pean aumehelikuks taanduda ametikohalt, mille olemasolul ma mõtet ei näe.“

Pihelgas lõpetas Kasega töösuhte aga 1. augustist. Esialgu jääb koht täitmata, kuid Pihelgas selgitas, et üksi töö ei jää tegemata. „Mida edasi teha, peab arutama koalitsioon. Kindel on, et tugev, 12-liikmeline koalitsioon jääb püsima ja tegutseb selle nimel, et Järva valla elu areneks. Kui vaatame lahkunud abivallavanema ametikohustusi – ehituse, planeerimise, keskkonna, maakorralduse, vallamajanduse valdkonnas töö koordineerimine, nimetatud valdkondade arengu kavandamine, sh arengudokumentide, põhimääruste, kordade, eeskirjade jms dokumentide koostamise korraldamine – on selge, et Marek Kask ei mõistnud antud ametikoha ja enda vastutust. Kurb on tõdeda, et suur poliitika EKRE puhul on tähtsam kui kohaliku elu arendamine. Mõistan, et üks asi on olla opositsioonis riigis ja väljendada, mis kõik on valesti ja mida peab tegema paremini. Hoopis teine asi on kanda kohalikul tasandil valitsusvastutust ja vedada kohalikku elu. Sellele kõigele annab ka tõestust, kuidas esitati enda idee abivallavanema koha kaotamise kohta. Võib öelda, et tegemist on EKRE Riigikogu valimiste avalöögiga Järvamaal,“ ütles Pihelgas.

Järva vallavolikogu esimees Jüri Ellram sõnas, et sai Kase lahkumisest teada meedia kaudu. „See oli minu jaoks uus käitumismudel, et EKRE sellest sammust koalitsioonikaaslasli ei teavitanud, vaid saatis laiali pressiteate,“ lausus ta. „Seda enam, et oodatud panust juhtimise arengusse Marek ei andnud. Mulle isiklikult tundub, et Marek lihtsalt ei hoomanud selle ametikohaga kaasas käivaid ülesandeid, ootuseid. Lisaks igapäevatöödele on ta ju arengute kavandaja oma vastutusvaldkonnas. Selliseid algatusi me kahjuks ei näinud.“

Sellest jutust, et abivallavanemal on tööd vähe, Ellram aru ei saa. „Ta vastutab majanduspoole eest, seal on väga palju tegemist,“ sõnas ta pidades eelkõige silmas vee-, kanalisatsiooni- ja soojamajanduse, üürikorterite, erinevate planeeringute ja ehitustegevuse koordineerimist. „Keegi peab sellega tegelema. Vallavanam ei saa kogu vastutust kõigi protsesside eest endale võtta.“

EKRE nimekirjas on volikogus Arvo Imsi, Ahti Karon ja Külvar Mand. Parteisse kuulub neist ainult Imsi.

Järva vallavolikogus on 21 kohta. Reformierakonnal on viis, valimisliitudel Järva Valla Heaks ja Suur-Järvamaa neli, EKRE-l ja Isamaal kolm kohta ning Keskerakonnal ja Sotsiaaldemokraatlikul erakonnal üks koht.

Pärast valimisi moodustasid koalitsiooni kõik erakonnad, kel on 21 kohaga volikogus 13 kohta. Opositsiooni jäänud valimisliitudel on kahe peale kaheksa kohta. Seega võib koalitsioonist lahkuda üks või kaks inimest, kuid hääle ülekaalu nad ei kaota.

Omniva korraldab töö ringi

Omniva andis 18. juulil teada, et suleb 20. juulil Järva-Jaani postkontori ja Järva-Jaani postkontori teeninduspiirkond viiakse üle Aravete postkontoris Piibe maantee 16, kus pakutakse kõiki postiteenuseid ning teenuste kasutamiseks vajalikke tooteid (margid, ümbrikud, pakkevahendid jne). Postmarke on edaspidi võimalik osta ka Selverist ja kliendihalduri kaudu.

Lisaks asendavale Aravete postkontorile on lähim ümberkaudne postiasutus Paide postkontor.

Selleks, et pakkide saatmine ja saamine oleks aga võimalikult mugav ning klientidele võimalikult lähedal, paigaldas Omniva hiljuti Järva-Jaani Grossi poodi aadressil Lai tn 23 ka uhiuue pakiautomaadi. Lisaks on alati võimalik saadetiste üleandmiseks tellida kuller.

Seoses puhkustega on Imaverre postipunkt suletud ajavahemikul 6. kuni 20. august ja Roosna-Alliku postipunkt suletud ajavahemikul 13. kuni

Kirjakandja osutab järgmisi teenuseid:

- kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine;
 - rahakaardi kättetoimetamine;
 - ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine;
 - postimaksevahendite müük.
- Postmarkide lähimad müügikohad leia Omniva kodulehelt: <https://www.omniva.ee/era/veel/edasi-muujad>

26. august. Suletud postiasutusi asendab ja väljastab saadetisi Paide postkontor aadressil Telliskivi 5.

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja koju või kontoris kaudu kliendiinfo telefonilt 661 6616 esmaspäevast reedeni kell 9–20 ja laupäeval-pühapäeval kell 9–15.

Arengukava juhatab

ARNIKA TEGELMANN

„Arengukava peab olema elav dokument, mis ei tohi seada piiranguid, vaid peab looma võimalusi,“ selgitas Järva vallavanem Rait Pihelgas. Parandusettepanekuid teha ja täiendada saab hetkeolukorra ülevaadet ja Järva valla arengukava aastani 2025 veel selle kuu jooksul.

Rait Pihelgas selgitas, et loodud on kaks dokumenti: hetkeolukorra ülevaade ja arengukava, mis peab vaatama tulevikku, kuhu me tahame jõuda – mis on meie strateegilised ja pikaajalised vaated. „Meile on tulnud koguni ettepanek arengukava menetlemine peatada, kuna hetkeolukorra ülevaade on puudulik. Hetkeolukorra ülevaade näitab, mis hetkes me täna oleme. Seda saab alati parandada ja täiendada, sest seal võib olla ebatäpsusi. Kuid sellel, mis oli ja kus me oleme, pole täna rõhk. See on tänane päev, homme on juba uued olukorrad,“ ütles Pihelgas. „Oleme harjunud sellega, et 25 aastat olid meil väiksed, intiimsed omavalitsused, tundsi-me-teadsime kõiki, oli hea ja kodune. Nüüd peame vaatama, milline on omavalitsuse roll muutuv ühiskonnas. See pole kindlasti see roll, mis oli 25 või ka 10 aastat tagasi. Arengukava peab vaatama ettepoole, selles pole konkreetseid objekte ja tegevuskava objektide kaupa. Meie arengukava peab lahti mõtestama, mis on omavalitsus, kuhu me tahame suunduda.“

Kas seitsmest omavalitsusest nopiti üles kõige paremad kogemused enne, kui arengukava koostama hakati?

Asjadest, mis meil on hästi, räägime me igapäevaselt ja teame neid. Meie mure on, et me ei räägi sellest, mis on valesti, mis on meie nõrkused, alates sellest, kus on mõni tee aastaid remontimata või korraldamata prügimajandus. Täna on õige aeg rääkida sellest, mis on meie

nõrkused, et nendega tegeleda, ja tugevused, et neid kõigisse piirkondadesse viia. Võib öelda, et need on vaid suured sõnad, aga tegelikult on see päris elu.

Järva vald on mandri-Eestis ainus, kes moodustas seitsmest omavalitsusest ja alustas nullist. Kelle viigadest on meil õppida?

Oleme teerajajad. Ka palju riigiteaduse spetsialistid hoiavad meil pilku peal ja vaatavad huviga, kuidas meil läheb.

Üks asi on tekitada Järva valla kogukonnatunnet, teine asi tekitada külade, väikeste piirkondade kogukonnatunnet, et see tugevneks – ka see on eesmärk.

Meie ühinemise mõte oli, et maaelu säiliks, et neis keskustes, mis meil on, säiliks teenused, hea elukeskkond, antaks head haridust. Meil pole piltlikult öeldes Toompead, kuhu käivad kokku linnasaksad või siis valdähärrad, kus on kõige ilusam tee ja kõige ilusam park ja kõige parem haridus. Meie arendame võrgustikupõhist omavalitsust, tahame olla ettevõtjatele rohkem toeks, et (väike)ettevõttel areneks, loodaks uusi ettevõtteid ja oleks töökohti. Tahame, et meie teenused oleks väga kvaliteetsed. Haridus, ettevõtlus ja sotsiaalse valdkond on need kolm vaala, millele peaks keskenduma. Riigi ja omavalitsuse suur roll on selles, et inimesed, kes vajavad abi, seda ka saaks, et me märkaks võimalikult varakult neid kodanikke, kes vajavad abi.

Tähtis roll on koduhooldajatel, kes käivad peredes inimesi (nii eakaid kui ka suurperesid) aitas, et nende motivatsioon ja haridustase tõuseks, et nad oskaks vaadata seda, kas selles kodus on turvaline, täidetud päästeameti nõuded, kas seal on väärkoheldud lapsi, väärkoheldud mehi või naisi, et nad oskaks märgata perevägivalda – et nad tunnetaks hetkeolukorda, oskaks seda analüüsida ja anaks info edasi kas siis lastekaitse spetsialistile, sotsiaaltöötajale, kes saaksid neid inimesi aidata ja õnnetusi ennetada. Keskenduma peaks inimestekeskse võrgustiku ülesehitamisele.

Meie stardiplatvorm, nagu hetkeolukorra analüüsist selgub, on suhteliselt

nigel: elanikkond vana, noored kolivad ära, naised kolivad ära – naisevõttueas mehi on oluliselt rohkem kui naisi, mis tähendab, et ka sündimus kahaneb –, 0-6aastaste laste arv väheneb nii, et lasteaiakohti pole mõne aasta pärast nii palju vaja, eakate arv kasvab, ettevõtteid juurde ei tule. Kuidas siit edasi minna? Kuidas ettevõtjaid valda meelitada?

Oluline on olla toeks olemasolevatele ettevõtjatele. Me pole selle aja jooksul jõudnud palju ettevõtjatega kohtuda. Oluline on ka infovahetus, kuidas meie saame neile toeks olla. Näiteks 18aastaste noorte töösoovide vahendamine: noored otsivad tööd, ettevõtjad soovivad suveks puhkuseasendajaid.

Vaja on valmis olla selleks, et kui ettevõtja tahab Järva valda tulla, on meil valmis arendamist vajavad alad, kuhu tulla. Lihtsalt kulutada miljoneid selleks, et akki keegi tuleb, pole mõtet.

Teine asi on avada kinnisvaraportfell. Väikeettevõtjaid me täna ju juba toetame, anname oma pindu üürile – tulge ja tegutsuge. Aravetel avati laste mängutuba, tuntakse huvi Koeru endise postkontori ruumide vastu. Tähtis on infovahetus, loodame selle aasta lõpuks tööle saada.

Valmisoleks suurettevõtete tulekuks tselluloositehase näitel on keeruline. Muidugi on tore, kui suurtööstus siia tuleks, aga kui keegi sooviks sarnast tööstust püsti panna Imaverre, kas see oleks täna üldse võimalik?

Igasuguse suurtööstuse tulek oleks meile hea, peaksime ära kasutama Tallinna lähedust. Kasuks tuleb hea internetiühendus, et inimesed saaksid teha ka kaugtööd.

Arengukava üks võtmeküsimustest on, kuidas liigub transport valla erinevate punktide ja keskuste vahel. 20. juulini sai teha ettepanekuid, kuidas vallas reisirajatevedu parendada. Kui palju ettepanekuid tuli?

Ettepanekuid tuli 31. Reisirajatevedu peab olema vajaduspõhi-

ne. Tartu linnas tegi mobiilipõhise uuringu Helsingi ülikool, et näha, kuidas inimesed tegelikult liiguvad. Võibolla oleks inimeste liikumise analüüs mõistlik teha ka meie piirkonnas või Eestis tervikuna – see annaks hea ülevaate, kuidas transporti paremini korraldada.

Aga seda meelt sa pole, et võibolla peakski arendama suunda Aegviitu ja Rakkesse, et inimesed saaksid paremini rongidega suurlinnadesse tööle sõita, teenida seal korralikku palka ja maksuraha valda tuua?

Peaksime keskenduma sellele, et meil on kodulähedased töökohad. Järgmisena on tähtis inimeste väljapoole tööle käimine, haridusele ja elukutsele vastavad töökohad väljaspool ja et need liikumissuunad oleks kaetud. Mure on selles, et võiksime maakonnaliinid panna käima nii Aegviitu kui Koerust Rakkesse, kuid siis kommertsliinid, mis toimivad vabaturu alusel, kaovad ära ehk siis Tallinnast Tartusse läbi Koeru enam bussi ei käi ja me lõikame ära võimaluse Koeru inimestel bussiga Tallinnasse või Tartusse sõita.

Enne otsuste tegemist peaksime vaatama ka suurt pilti, et mis juhtub kaugliinidega, kui me maakonnasiseseid liine ümber korraldame. Riik pole seda teinud.

Noored pered on valda oodatud, aga kuhu nad elama panna? Jagame krunte. Aga teada on mure, et kuna Järvamaal on kõige odavamad kinnisvara ruutmeetrihinnad, ei saa noored siin kinnisvara renoveerimiseks ega uue ehitamiseks pangast laenu. Ehitushinnad on aga kõikjal Eestis samad.

Kuidas me saame pered siia looduskaukesse kohtadesse (nagu arengukava hetkeülevaates korduvalt on rõhutatud) kinnisvara ehitama?

USA president Donald Trump on öelnud, et kinnisvara väärtus ei sõltu tema arhitektuurilisest olemusest, vaid tema asukohast. Ja see on selge, et pankade jaoks on turud Tallinn ja Tartu. Maal peab arvestama,

Curly Strings 30.10.2018

Suur juubelituur kaunites külates üle Eesti

12.08 kl 15
Ervita küla
seltsimaja
JÄRVAMAA

Tuuri toob külastesse
coop | Pank

Piletite eelmüük ja tulu osamaks
www.curlystrings.ee

Kohtumiseni Ervita külaplatsil!

Ervita külaseltsi sõbrad:

Avatud kohvik!

Parkimine korrusmajade juures

kätte õiged teeotsad

JÄRVA V A L D

et kui sa hakkad ehitama, peab sul olema tagatis.

Omavalitsusel on mõned alad, mida mõistliku hinnaga müüa. Imaveres on konkreetsed krundid, planeering on tehtud Koerus. Sama pilguga vaatame ringi teistes alevites ja külates, kus oleks võimalik selliseid planeeringuid kehtestada, kus oleks kommunikatsioonid olemas, et oleks võimalik ehitada.

On grupp noori, kes otsivad talumaju, kes tahavad metsa sisse ja renoveerida – neil on võibolla isegi lihtsam, sest nemad saavad järk-järgult toimetada. Need, kes tahavad tulla alevi piirkonda ja soovivad ehitada kiiresti, peavad arvestama lisatagatisega. Siin on koht, kus riiklikult võiks mõelda ja süsteemi muuta, sest täna pangad ei arvesta seda, kui noortel on saadud päranduseks mets või põllumaa, seda ei saa täna tagatiseks anda, sest seaduse järgi peab tagatis olema kinnisvara. Ehk omades 10 ha põllumaad Järvamaal, mille väärtus on täna 3800–4300 eurot ha ehk üks kõrgemaid, seda tagatiseks ei loeta.

Seda seadust tuleks muuta. Järva vallal peaks aasta pärast

olema võimekus kaasa rääkida seadusloomes ja teha vabariigi valitsusele ettepanekuid muuta neid seaduseelnõusid, et inimesed saaksid maale elama tulla ja neil oleks võimalik laenu võtta.

Euroopat vaadates on näiteks Londoni kõige magusamad piirkonnad, kus elavad kõige jõukamad inimesed, sama kaugel nagu Järva-Jaani Tallinnast. Meil on see Rae vald, edasi tuleb Raasiku. Tegelikult jõuab siit 45 minutiga Tallinnasse ja see tuleb ära kasutada. Seda enam, et töökohad ja töö iseloom muutuvad, enam pole kaheksast viieni tööd, vaid nn targad töökohad ja mida rohkem neid on, seda majanduslikult parem on aeg. Samas peavad säilima töökohad põllumajanduses ja heameel on, et peagi avatakse rapsi ümbertöötlemise tehas.

Milline peaks Järva vald aastaks 2025 olema?

Arengukavas on neli märksõna: tugeva majandusega, võrgustikupõhine omavalitsus, selle juures toimiv sotsiaälvõrgustik,

hea elukeskkonna alus on muutuva õpikäsitussega hariduskeskkond.

Meie investeerimisvõimekus peab kasvama. See tähendab, et kulude ja tulude pool tuleb üle vaadata, et meil aastaks 2025 oleks 100% laenuvõimekus tagasi ja et me suudaksime investeerida. Kui rahakott ja majanduspool on korras, saame ka võimekasti omavalitsusest rääkida. See on üsna ambitsioonikas eesmärk, aga juhina olen ma seda meelt, et me peame endale seadma kõrgeid eesmärke.

Kui me sõidame ringi ja küsime külates elanikelt, kuidas elu on ja mis te vallast arvate, ütlevad nad, et ah – me ei tea sellest midagi. Kui me kümne aasta pärast suudame oma külseltsidele samaväärsed partnerid olla, külad elavad ja korraldavad ise üritusi, mida nad tahavad, on see siis jaanipäev, avatud talude päev või spordipäev, ja naabrid üksteist tunnevad, oleme oma töö hästi ära teinud.

Peame pakkuma paremaid teenuseid ja olema partnerid ka erasektorile. On heameel, et oleme suutnud postiteenuse kvaliteeti tõsta – see on 24/7 kättesaadav, pakki ja kirja saad saata igal ajal, kui tahad, marki saad osta igast teisest poest. Varem oli justkui näiliselt teenus olemas – inimene käis postkontoris.

Meil on vananev ühiskond. Peame mõtlema ka sellele, et inimesed saaksid väärikalt vananeda.

Sellest lähtuvalt peame tegelema hooldekodude ja avahoolduse temaga, aga ka eakate huvitegevusega. Mitmed eakate klubid on MTÜd ja meile väga head partnerid. Eakad ise ütlevad, mida nad soovivad teha ja omavalitsus toetab nii rahaliselt kui ka moraalselt. Edasi tulevad eakate päevakeskused.

Pean väga tähtsaks ennetust alates lasteaedadest – on tähtis, et meil on lasteaias logopeedid, eripedagoogid, sotsiaalpedagoogid, et me saaksime laste muredega võimalikult varakult tegutseda hakata.

Kuidas toime tulla, kui elu Järva vallas ei lähe soovitud positiivse stsenaariumi järgi ja elanikkonna arv ca 9000 inimest ei jää püsima, vaid jätkab kahanemist nagu igal pool mujal Eestis (v.a Tallinn)?

Järva vallas on kindlasti 200–300 inimest, kes siin elavad, kuid pole sisse kirjutatud. Aasta lõpus teeme kindlasti kampaania, et inimesed saaksid korrigeerida oma rahvastikuregistri andmeid ehk kui sa elad siin, kirjuta end siia ka sisse. Kindlasti teeme kõik, et siia tuleks ka uusi elanikke.

Mulle meeldib, et asjadest räägitakse ausalt. Milleks arengukavas tulevikustsenaariumi pehmemdada? Pigem olla pessimistlikumad ja valmistuda selleks, kui asjad ei lähe nii hästi. Kui oleme halvima jaoks valmis ja oleme teinud oma optimeerimiskava, hinnanud ära oma võimekuse, kui palju on ametkonda vaja, kui palju asutusi saab ühtse juhtimise alla viia – siis kui lähed hästi, majandus kasvab ja meil on rahaliselt head ajad, siis on hea täita neid unistusi, mis meil kuklas on.

Arengukava mõte on mõelda, mis saab nelja, kaheksa, kümne aasta pärast. See dokument pole kindlasti lõplik, kuid peab panema meid mõtlema, kuidas tulevikus paremini toimetada ja kuidas hakata juba järgmisel aastal koostama detailsemat plaani. Ehk esmalt paneme paika visiooni, kolm strateegilist eesmärki – võibolla need aastatega veidi muutuvad – ja järgmisena selle, milliste konkreetsete tegevustega nende eesmärkideni jõuda.

Me peame saama aru sellest, et olukord on totaalselt muutunud, meil peaks olema valdkondlikud eesmärgid. Me ei saa kirja panna, et Albus Männiku tee sellest selle kilomeetri ni paneme mustkatte alla, vaid me peame vaatama tervikpilti – panema sellise rahasumma teedesse, tegema teehoiukava lähtuvalt hetkeolukorrast, kus need kõige suuremad murekohad on. Täiesti kindlalt pole meil täna ülevaadet kõigist muredest, mis vajavad lahendamist. Arengukava tuleb alles piltlikult voolida ilusaks kujuks, mis oleks ka funktsionaalne.

Arengukava arutelude käigus sai ka selgeks, et meie tugevus on puhas loodus, põnevad paigad, kuhu inimesed saaksid kas niisama uudistama või ka elama tulla. Millal ja kuidas me Järva valda turundama hakkame?

Järvamaa turismiinfokeskus, mida omavalitsused rahastavad, tegeleb turismiobjektide turus-

Arengukava eesmärgid

*Järva vald on tugeva majandusega omavalitsus. Eesmärk on suurendada Järva valla investeerimisvõimekust. Tugeva majandusega omavalitsus suudab olla toeks ettevõtjale.

*Võrgustikupõhine omavalitsus, teenused on olemas valla eri piirkondades vajaduspõhiselt.

*Toimiv sotsiaälvõrgustik, mis toetab kodulähedast vajaduspõhist teenust ja on suunatud ennetustegevusele.

*Hea elukeskkonna alus on hea, nüüdisaegne, muutuvat õpikäsitust toetav hariduskeskkond.

Arengukava ja eelarvestrateegia eelnõude avalikud arutelud

27.08 15. 30 Aravete kultuurimajas, kell 17. 15 Albu rahvamaja

28.08 15. 30 Järva-Jaani kultuurimajas, kell 17. 15 Koeru

kultuurimaja

29.08 kell 15. 30 Koigi mõisas, kell 17. 15 Imavere rahvamaja

tamisega pakettidena ka praegu. Teine peaks olema meie enda väga konkreetne turundusplaan, mida me soovime saavutada. Me soovime, et inimesed siin käiks ja selle paiga populaarsus kasvaks, läbi selle kasvaks maine, et inimesed tahaks siia ka elama tulla. See võiks toimuda koostöös turismiettevõtjatega. Peaks mõtlema sellele, kuidas me teistest eristume.

Järvalastena oleme vahel jube pessimistlikud – elame siin võsa sees ja siin ei ole midagi. Me ei oska väärtustada seda mõnusat elukeskkonda, mis siin on.

Meil on mõistlik haridusvõrk ja omavalitsuse suurim kohustus on anda väga head alus- ja põhiharidust – see on meie arengu võtmekoht. Meil võivad olla vabad krundid ja töökohad, aga kui me ei paku head haridust lastele, siis ei taha ükski lapsevanem siia elama tulla või jääda. Me peame hoolitsema selle eest, et lasteaedades oleks hea ja turvaline keskkond, koolides muutuv õpikäsitus, mille me oleme võtnud endale eesmärgiks (Peetri koolis me seda koos Järva-Jaani gümnaasiumiga juba teeme ja toome ka koolimaja uude keskkonda), et me vaataks igat last personaalselt, et ained oleks omavahel lõimuvad, et meil oleks õuesõppevõimalused, et lapse arengueeldused saaks kõige paremini täidetud. Mis meie gümnaasiumitest saab, on volikogus arutelu küsimus. Mitte ühtegi kooli ei saa pidada selle pärast, et lastel oleks tore kodu lähedal koolis käia, vaid et antav haridus oleks heal ta-

semel ja et gümnaasiumi lõpetajal oleks võimalus end edasi arendada.

Vallavalitsuse tasandil vaatame seda, et meie lasteaedade ja koolide juhid oleks motiveeritud ja võimelised arenguid edasi viima, olema tänastele juhtidele rohkem toeks.

Kui vallakodanik võtab vaevaks hetkeolukorra analüüsi ja arengukava valla kodulehelt läbi lugeda ja tahab sellesse parandusi teha, kuidas ta saab seda teha?

Võib julgelt helistada (siis peaks enne läbi mõtlema, mida öelda), saata e-kirja või tavalise kirja ja selle kuu lõpus toimuvad ka avalikud arutelud.

Arengukava peab olema elav dokument ja ta ei tohi seada piiranguid, vaid looma võimalusi. Ja kuna volikogu valiti ühes ringkonnas, peab ka iga volinik mõtlema kogu omavalitsusele, kogu Järva vallale, mis on loodud.

Volikogu liikmed ja ametnikud peavad enda jaoks hakkama lahti mõtestama, mis omavalitsuses me oleme, mis on meie ülesanded ja eesmärgid, kelle jaoks me oleme ja toimetame. See on õppimise aasta avastada uusi külasid, kuidas asju eri piirkondades korraldatakse, otsime häid praktikaid. Käime volikogu ja vallavalitsuse istungitega ringi ja nii see hakkabki olema.

Seitsmekuune ilmakodanik ilma emata hästi hakkama ei saa – katsume kiiresti kasvada.

Peo korraldaja sai mahti rekordajaga ümber järve lipata

ARNIKA TEGELMANN

Väinjärve veepidu toimus sedapuhku kahel päeval, 27. ja 28. juulil. Sportlik ja meelelahutuslik ettevõtmine kandis järjenumbrit 52, esimest korda veepidu korraldanud erafirma Loud'n Live Promotions Estonia OÜ hoidis kinni vanadest tavadest, kuid tõi peole ka palju uut.

Ettevõtmise üks eestvedajaid, Koerust pärit Daana Suun ütles, et Väinjärve veepidu külastas kahe päeva jooksul üle 2000 inimese. „Publikut oleks võinud veidi rohkem olla, aga see ei morjenda meie järgmise aasta plaane. Valla ja kohalike tagasiside on olnud valdavalt hea. Samuti olid üritusest vaimustunud esinemas käinud artistid, kellest peale Koit Toome olid kõik Väinjarvel esimest korda ja üle poolte ei teadnud, kus järv ongi,“ lausus ta.

Keda esinema kutsuda, kü-

Laval on Nancy.

Foto Rasmus Pitkänen

siti Facebooki kaudu rahvalt. Mõlemale päevale mahtus viis esinejat. „Artisti kohta kaks eurot pileti hinnaks pole kallid, kuigi mõni pidas piletit kalliks. Võistlustel osalejad ei pidanud eraldi stardimaksu tasuma,“ ütles Suun.

Et Suun on osalenud ise paljudel veepidudel Väinjärve ääres, tema vanemad elavad Koerus ja poolteist aastat tagasi ostis ta

siia korteri endalegi, olid paljud peokorraldamisega seotud kitsaskohad ette teada. „Näiteks on varem igal aastal tekkinud kaklusi, kuid sel korral neid polnud,“ ütles Suun. Selle eest võib tunnustada ka Tartu turvafirmat Ares Security OÜ, kuid Suun oli ka seda meelt, et kui inimestele põhjendada, siis nad üldjuhul saavad reeglitest aru. „Näiteks veepeo külastajad said esimesel

päeval ujuda kella 11st–18ni, sest hiljem paigaldati ujusildadele helitehnika ja Arnika ilutulestikufirma valmistas järvel ette ilutulestikku. Paar inimest tahtsid hüppetornist hiljem pilti teha ja said seda teha koos turvamehega. Ainult üks seltskond (need polnud kohalikud inimesed) rikkus seda piirangut ja nemad saadeti peoalalt ka ära.“

Suun ütles, et ujumispiirang

tõi positiivset tagasisidet ka lastevanematelt, kes said pida nautida – lapsed polnud enam vees, vaid lastealal, kus vanemad ei pidanud neil silma peal hoidma. Suun tunnistas, et järgmisel aastal võiks lasteala suuremgi olla.

Suun tõdes, et suitsetajatele tuleb teha eraldi suitsetamisala – nüüd oli terve plats konisid täis ja neid koristada võttis aega. Probleem oli ka parklates alkoholi tarbimisega. „Teise päeva hommikul kell 6.30 hakkasime koristama – pilt oli jube, kõik kohad prahti ja lõhutud taarat täis, kuigi suures parklas oli kuus 250-liitrist prügikotti ja suur konteiner ning peoalal kokku 80 250-liitrist prügikotti – vähe ei saanud neid küll olla,“ ütles Suun.

Kõige selle krooniks otsustas Suun (kes on võitnud ka Koeru Kevadjooksu) veerand tundi enne starti end kirja panna ümber Väinjärve jooksule. „Mõtlesin, et tahan medalit. Vorm oli parem kui eelmisel aastal, kui olin üle treenitud ja vigastatud,“ tunnistas ta. „Plaan oli asfaldil vahe sisse saada, sest Kõll (Deivi Kõll Järva-Jaanist lõpetas naistest tei-

sena – toim) on metsas tugevam, ja nii ka läks. Rada oli super! Eelmisel aastal sumpasin mudas, sel korral oli kuiv.“ Lisaks sündis uus naiste rajarekord ajaga 17 minutit ja 12 sekundit!

Vanusepiirang oli nii jooksjatele kui ka üle järve ujujatele. „Jooksurajalt tulid kõik tervena tagasi. Üle järve ujuma lubasime vanemad kui 15-aastased, noorematel oli vaja vanemate allkirjaga luba. Ka see piirang õigustas end, sest järvel oli laine ja kolm täiskasvanutki katkestas,“ ütles Suun.

Esimest korda olid lastejooksud jagatud kolme vanusegruppi (varem kõik ühes) ja kõik said premeeritud.

Suun oli seda meelt, et järgmisel aastal peaks esimesel päeval rahvale rohkem kaasa elamist ja tegevust pakkuma. „Võiks olla rammumehe võistlused ja neile, kes ei jookse ega uju, korvpalli vabavisked. Kuid kolm põhiala – kalapüük, ümber järve jooks ja ujumine – jäävad. Esinejate arvu veel kaalume, neid võib mõlemale päevale jääda ka neli,“ ütles Suun ja lisas, et eriti tore oli, kui üks kohalik elanik käis neid hea peokorralduse eest tänamas.

4. augustil tuli külapäevale kokku Eistvere küla rahvas. Pilistvere kalmistul süüdati endiste elanike mälestuseks üle 40 küünla. Esitleti raamatut „Minu koduküla Eistvere – mineviku ja tänapäeva peegeldus“. Kodukant Järvamaa juhatuse esimees Eve Rõuk andis külale kätte EV 100 seinaplaadi. Eistvere külaseltsi juhatuse liige Merike Touart ütles, et sada aastat tagasi sai küla uue hingamise ja ta on tänagi seda meelt, et Eistvere pole väljasurev küla. Kokkutulekul oli osalejaid 111, neist 41 taludega seotud, 56 külast ja 10 suvekoduomanikku.

21. juulil tähistati Koeru kihelkonnapäeva raames 400 aasta möödumist Vao mõisa esmamainimisest. Külalised said häärberit uudistada ja heita pilgu ka teisele korrusele, kuhu mõisaproua Heli Tuksam oli üles sättinud oma maalinäituse. Ajaloopäev avati aga mõisa ees, kus Thea Kristal laulis Vao laulu, mille saatel sai ka jalga keerutada. Peremees Aldo Tamm kõneles saalitäiele huvilistele Vao mõisa omanikest läbi sajandite. Teada on, et aastate 1695 ja 1696 vihmased suved töid ikalduse ja 200 inimest Koeru kihelkonnas suri. 1710. aastal oli katk ja kihelkonda jäi vaid 558 inimest. Järva-maast muinas- ja keskajal rääkis Valdo Praust ja ajaloolise puithoone sisekujundusest Heli Tuksam.

Rene Viljati erakogust

Arnika Tegelmann

Koeru kaitseliitlased saavad taas oma lipu alla koonduda

20. juulil taasõnnistati Koerus Aruküla mõisa pargis Kaitseliidu Koeru üksikkompanii ennistatud lipp.

Koeru malevkonna lipp õnnistati esmakordselt 88 aastat tagasi 20. juulil 1930. aastal. Järva Maleva Teataja kirjutas 31. juulil 1939: „Pühapäev, 20. juuli oli Koerule silmapilguks, kunas kogu ümbruskond ja kohalik rahvas oli kokkuvoolanud kaasaelama Koeru malevkonna suursündmusele. Pasunakoori võimsad ja pühalikud helid kirkutornist äratasid hommikul kodanikud ja kiriku kellade kõlavad löögid kutsusid pidulikule jumalateenistusele. /.../ Eriliselt torkasid silma meeldivas sinakas-hallis ühtlases riietuses

ülesrivistatud rohkearvuline naiskodukaitsjate pere ja Rakke tublid ratsamehed. Uudisena võib märkida ka jalgratturite rühma.“

Esimese lipu valmistasid Koeru naiskodukaitsjad, uue lipu OÜ Lipuvabrik.

Lipp valmistati 1930. aastal kinnitatud ja kirjeldatud kavandi järgi, mille autor Oskar Jürgen teenis oma igapäevast leiba Järva maavalitsuse teedeosakonnas joonestaja-konstruktorina. Sündis ta Väinjärve vallas 6. detsembril 1890. aastal.

Lipu kirjeldus ütleb: „Lipu kõrgus on 150 cm ja laius 100 cm, lipu põhjavärv on lilla. Alla ovaalne must maa ja alumisel äärel lainetab riigilipp. Keskkohal

maa kumarusest tõusev päike, mille ees maja puuga. Kollased päikesekiired tungivad ülespoole, kiirte sees üleval keset lippu hõbedane kotkas, mille rinna all kilp, millel malevkonna alustamise tähtpäev 2. jaanuar 1925. Teise jala küünte vahel hõbedane mõök. Lipuvarras mustjaspruun, mille otsas piigi ots. Lipu otsas 15 cm pikkused kollased narmad.“

Nüüd ütles Kaitseliidu ülem kindralmajor Meelis Kiili, et see on väga märgiline päev, kui ühele allüksusele antakse lipp. „See sama lipp juhib meid ja meie tegevusi, on see siis rahuaajal, kriisiajal või sõjaajal – vahet ei ole. Seda lippu tuleb vaadata alati kui lahingulippu

selles mõttes, et selle lipu alla koondutakse oma õige meelelaadiga, isamaaliste ideede eluviimise egiidi all või kui on lahingud, ka lahingutesse. See on sümbol, mida tuleb hoida,“ pani kindralmajor Meelis Kiili kaitseliitlastele südamele. „Mitte iga allüksus ei saa lippu. Kõigile ei annetata. Teile annetati, sest olete selle välja teeninud oma aktiivusega, oma kultuuripärandi hoidmisega, meie põhiseaduslike väärtuste kaitse ja oma igapäevategevustega kui Eesti vabariigi kodanikud. Nende ideede, mõtete ja isamaalise kasvatus järgijatena olete te seda lippu väärt. Ma tänan teid teie teenete ja teenistuse eest. Varsti lööme naelad varre sisse

kinni ja siis see lipp jääbki lehvima. Kõrgel ja uhkelt.“

Lipu õnnistas Koeru koguduse diakon Jaanus Tammiste.

Siis asuti lipule lipunaelu lööma, esimesena sai seda teha kindralmajor Kiili.

Kaitseliidu Järva maleva Koeru üksikkompanii pealik nooremleitnant Aldur Lõhmus ütles, et lipp on ühise eesmärgi, pingutuste ja aadete sümbol. „Täna õnnistame ennistatud lippu, mis taastati toetajate toel ja Koeru üksikkompanii omastulust 2016. ja 2017. aastal. Lipu valmistamist toetasid Järva maavalitsus, Koigi vallavalitsus, Järva-Jaani vallavalitsus ja Kaitseliidu Järva malev“

Lõhmus ütles, et Koeru kompaniis on 107 liiget, lisaks

eriorganisatsioonide liikmed. Eriliselt tunnustas ta rühmade pealikuid, kes on pikki aastaid paigas olnud. Need on Koeru rühma pealik Mairo Rohesalu, Väinjärve rühma pealik Eldur Einson, Koigi rühma pealik Raivo Porrr ja Peetri rühma pealik Alar Sakkol.

2014. aastal valmis Koerus kompanii oma maja, kus kaitseliitlased saavad kokku igal nädalal, suvel harvem, talvel tihemini. „Teist samapalju kasutavad hoonet eriorganisatsioonid, naiskodukaitsjad ja noored. See, et igal nädalavahetusel toimub siin mingi üritus ja vahel ka nädala sees, pole mingi ime. Siin oled oma aja peremees,“ ütles Lõhmus.

Laupäeval, 4. augustil tuli kokku Puhmu küla rahvas. Endine puhmulane Ene Sass selgitas, et esimene kokkutulek toimus neil aastal 1999. Teine kokkutulek oli aastal 2013, kui Uno Aan korraldas avatud seminari, mis oli pühendatud Puhmust pärit kunagisele välisministrile Karl Selterile. "Kuna sellel kokkutulekul külarahvas omavahel eriti rääkida ei saanud, tegime järgmisel aastal uue kokkutuleku, kuhu tuli 63 inimest. Mõtlesime, et oi, kui palju. Nüüd tuli 110! Oli tore ja südamlilik päev. Seda enam, et see küla, mis oli vahepeal peaaegu kadunud, oli kunagi Kapu valla kõige suurem,“ ütles Ene Sass.

Külal on oma lipulaul ja lipp, mille tõmbas masti põliselanik ja külavanem, 82-aastane Eldur Tombak (pildil). Küla kivile kinnitati „EV 100“ märk, küla tutvustati talude kaupade, esinesid ansambel Madli ja kohalikud naised, mehed tantsisid laulumängu "Seitse vanatüdrukut". Uno Aan esines peolistest moodustatud naljaansambliga. Esines ansambel Mahe.

Hermani külas on igapäevaselt üheksa suitsu, lisaks üks suvepere. Kuigi nõukogude ajal oli siin koguni Hermani külanõukogu, sai 2007. aastal loodud Hermani seltsing külale oma nime tagasi alles aastal 2015. Külavanem Malle Siilak püüab püsti hoida Hermani talu, kus kunagi asus rüütlimõis. Küla maskott on toonekurg. Külapäeval aastal 2009 tuli hirmus raju, mis kurepesa lõhkus, kuid maskotita küla ei jäänud – kurg ehitas siia uue pesa. Küla kokkutulekul 14. juulil rääkisid ajaloolased Ründo Mültis ja Uuno Ojala ka Liivimaa piiril asunud küla vanemast ajaloost. Mõisa viimane omanik (muide, poissmees) Mihkel Mikhelson võttis kasutusele auru jõul töötava rehepeksumasina ja armastas ringi sõita tollaga, nagu mõisnik ikka. Külapäeval kuulati kontserti ja tantsiti, murumänge tegi Taiga Laur.

Tulekustuti kontroll – vajalik või mitte?

PRIIT GRÜNTAL

OÜ Tulehoidja juhatuse esimees

Ikka ja jälle kerkib üles küsimus tulekustuti kontrolli vajadusest ja kes seda toimingut teha võib. Jätaks seekord mitmeti tõlgendatava seadusandluse kõrvale ja vaataks, kes ja kuidas Järvamaal eraisikute kustuteid kontrollivad, ning siit ka mõned tähelepanekud.

Esiteks pakub seda teenust enamik autode ülevaatuspunkte, sest kui tahad autoga ülevaatuselt läbi saada, siis peab olema kustuti ju kontrollitud. See annab võimaluse kruttida hinda ja nii küsitakse silmaga pilgutama kustuti kummihaamriga tagumise ja uue klepsu paigaldamise eest 5–7 eurot.

Teine grupp on autoteenindusedes, kes samuti pakuvad koos remondiga kustuti kontrollimise teenust, hinnaklassis jällegi 5–8 eurot. Kokkuvõttes on tegemist puhtalt raha välja pressimisega, sest tegelikku EVS standardile ja tootja nõuetele vastavaid toiminguid ei tehta ja tegelikku kontrolli ei toimu.

Teine ebapädevus on kontrollija poolt öeldav lause, et osuti on kustuti manomeetril rohelises alas ja seega kõik korras. Kustutil ei ole küljes manomeetrit, vaid rõhunäitur. Selle abil ei saa kontrollida, vaid see näitab rõhu olemasolu. Tegelikult tuleks kustutis olevad survet aga

mõõta. Alates 2008. aastast on Eesti turul tekkinud ca 40 000 kustutit, mille rõhunäituriid on olnud vigased ja ei näita õieti.

Kolmas vale, mida öeldakse, et kõikidel kustutitel on hooldusvälb 10 aastat. Hooldusvälba paneb paika kustuti tootja ja tootjad annavad nii 3, 5 kui ka 10 aasta pikkuseid välbasid. Eestis on tihti näha ka sellist kavalust, et kustutile pannakse mingi teine kleebis, kus kirjas hooldusvälb 10 aastat, samas kui kustuti tootja on näinud ette näiteks viis.

Paljud inimesed ei lase oma kustuteid kontrollida ja seega ei tea, mis neil näiteks autos või kas üldse on. Vajaduse korral selgub kurb tõde, et kustuti ei toimi. Teised aga maksavad igal aastla või kahe tagant kontrolli eest peaaegu 40 – 70% autokustuti hinnast isehakanud kontrollijale. Miks nii? Sest riik on pannud kogu vastutuse inimese enda peale ja kontroll antud pädevuste osas puudub.

Päris tihti jääb pilk peale rahvarohketes asutustes olevatele kustutitele, kus on küll paberist välja lõigatud nn kleeps, kuid samas kustuti ise on ammu aegunud, surveta või muu probleemiga. See on osaliselt päästeinspektorite tegemata töö, kes ilmselt ei jõua igasse asutusse.

Lõpetuseks veel üks soovitus. Kui soetad kustuti, siis uuri enne müüjalt, kas müüja teab, mida ta müüb.

Triin Tõnisson: kesk

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist Triin Tõnisson armastab nokitseda õigusaktide kallal ja maalib vabal ajal nunusid pilte kutsikatest, aga tal on ka teine pool: kui vaja, tormab ta vabatahtlikuna kahjutuld kustutama, joonistab sõega valmis sünge tätoveeringukavandi ja unistab tätoveeriija tööst.

Kui palju Sa hoiad end kursis ülemaailmsete keskkonnamuredega, nagu plastiuputus või kliimasoojenemine?

Üldiselt ikka hoian. Kõik globaalne saab alguse meist endist ehk tuleb muuta iseenast, oma lähedasi, nende käitumisviise, siis saab parandada ka midagi suuremat. Õnneks Eestis ma selliseid muresid ei näe. Minu teada meil ei ole meres ujuvaid prügisaa, meri on õnneks üsna puhas.

Seoses „Teeme ära!“ ülemaailmse koristuspäevaga kutsutakse üles kaardistama prügi oma kodukohas. Soidad Järva vallas üsna palju ringi, on siin midagi kaardistada?

Õnneks mitte väga. Võibolla on mingeid kohti, mida ma ei tea. Inimesed ikkagi helistavad ja küsivad, kuhu mida viia. Järva vallas on olemas keskkonjaamad kõigi endiste omavalitsuste piirkondades, kus saab erinevaid jäätmeid tasuta ära anda. Ja kõike on võimalik viia ka Väätsa prügilasse. Näiteks võetakse seal vastu ehitusjäätmeid, mida vallas ära anda ei saa, aga arvestada tuleb, et see on tasuline.

Nii et Järva vald on suhteliselt puhas?

Ma ei tea küll kõigi piirkondade kohta. Näiteks endine Albu vald ei olnud korraldatud jäätmeveoga liitunud ja seal ei viida kõikide kodude

prügikaste tühjaks. On vabaturu olukord ehk iga pere võib tellida endale ükskõik millise jäätmevedaja, kes on nõus sinna tulema. Hind on muidugi kallim. Uues jäätmekavas on sees, et ühendame ka Albu kandi korraldatud jäätmeveo piirkonnaga. Lõplikult saab see selgeks ilmselt alles järgmise aasta aprillis, kui toimub uus korraldatud jäätmeveo hange. Kollased (pakend) ja sinised (paber ja papp) konteinerid on aga olemas kõikjal üle Järva valla. On kohti, kus kiputakse neisse konteineritesse panema ka olmejäätmeid. Sellest võib järeldada, et inimesed vajavad sellekohast teavitamist.

Õnneks enamik inimesi on aru saanud, et korraldatud jäätmeveoga tuleb liituda isegi siis, kui majapidamist kasutatakse ainult suvekoduna. Sel juhul on võimalik taotleda omavalitsuselt vabastust talviseks perioodiks. Kahjuks leidub ka inimesi, kes ütlevad, et neil ei teki üldse prügi, mis tänapäeva tarbimishiskonnas ei ole eriti võimalik, kui just ei ole tõesti eriline ökofanaatik.

Enne jaanipäeva rõhutati, et just maapiirkondades kiputakse jaanilõketes põletama ka kõikvõimalikku majapidamistes tekkinud prügi alates plastist ja rehvidest ning lõpetades riietega. Kui näed sellist lõket, kas kutsud inimesed korrale?

Kui olen varasemalt käinud näiteks hajaasustuse programmi raames kodudes ja olen näinud lõket, kus on riided, mida ei tohi põletada, juhin ikka tähelepanu, et need tuleb välja korjata ja panna olmejäätmete hulka.

Mitu prügikasti Sul endal kodus on?

Elan kortermajas, meil on prügikaste kolm: olmeprügi, pakendi ja paberi-papi jaoks. Kortoris palun sõpradel prügi vastavalt siis tagumisse või esimesse prügikasti panna. Sõbrad hakkavad vaikselt juba harjuma, et mul toimub sorteerimine.

Kui konteinerid on lähedal, siis inimesed ikkagi sorteerivad. Vastavalt pakendiseadusele

peaks Järva vallas iga organisatsiooni kohta, kes pakenditega tegeleb (näiteks MTÜ Eesti Pakendiringlus, OÜ Tootjavastutusorganisatsioon ja MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon) olema 18 konteinerit. See on miinimum. MTÜ-I Eesti Taaskasutusorganisatsioon on praegu 30 pakendikonteinerit ja nad tahavad seda kogust vähendada. Konteinerite arvu aluseks on küll elanike arv, kuid vajadus on ikkagi suurem, kuna meie vald on niivõrd suur. Siin mängibki olulist rolli konteineri lähedus, et inimestel oleks sorteerimisel võimalik jäätmeid kodukoha lähedal ära anda.

Kus Sa seda kõike õppisid?

Õppisin Tallinna Tehnikaülikooli Tartu kolledžis keskkonnatehnika erialal spetsialiseerumisega materjali taaskasutusele ja ettevõtte juhtimisele. See on insenerieriala ja õpe kestis viis aastat.

Miks Sa seda eriala õppima läksid?

Lootsin õppida, kuidas teha millestki midagi. Kui meil on jääde, kuidas oleks võimalik seda ära kasutada millegi muu tegemiseks. Oli valida, kas ma lähen õppima Maaülikooli maaehitust või TTÜsse materjali taaskasutust. Tundus põnev. Tollel hetkel oli see ainus koht, kus seda eriala õppida sai ja praeguseks seda eriala enam polegi.

Praktikal käisin Väätsa Prügilas, nad olid mind nõus võtma terveks suveks. Sain liini taga olla ja sorteerida paberit ja pappi pakendini välja, aga sain teha ka kontoritööd. Kalev Aun juhendas mind südamega, viis Iru põletustehasesse ja jõelähtme prügilasse, et saaksin seda Väätsaga võrrelda.

Prügi on keskkonnaspetsialisti töös ainult üks osa. Millega Sa veel tegeled?

Eesti Mõisakoolide Ühendus
The Association of Estonian Manor Schools

Külastusmäng

Unustatud mõisad 2018

21. ja 22. juuli; 4. ja 18. august

KOIGI MÕISAS AUGUST

04. august

Igal täistunnil ekskursioon ja avatud mõisakohvik

18. august – mõisaia päev

Igal täistunnil ekskursioon ja avatud mõisakohvik

10:00-15:00 võimalik osta Veski Puukooli istikuid

12:00-14:00 ettekanded:

- ✓ Pärandtaimed ja nende tähtsus – Anneli Banner, Eesti Vabaõhumuuseumi teadur
- ✓ Kooliaiaduse ajaloost – Ulrike Plath, Tallinna Ülikooli professor ja ajaloolane

Peale ettekandeid on võimalik koos lektoritega tutvuda Koigi mõisa sajandite aiaga.

16:00-17:00 degusteerimine

Harjumaa
Anija mõis
Aruküla mõis
Atla mõis
Kumna mõis
Ravila mõis
Vasalemma mõis
Väina mõisakool

Hiiumaa
Hiio-Suuremõisa mõis

Ida-Virumaa
Illuka mõisakool
Maidla mõis

Jõgevamaa
Puurmani mõisakool

Järvamaa
Aruküla mõis (Koeru)
Koigi mõis

Lääne-Virumaa
Kiltsi mõisakool
Jäeneda mõis
Lasila mõis
Muuga mõis

Pärnumaa
Võidula mõis

Põlvamaa
Räpina mõis

Raplamaa
Rakuküla mõis
Vana-Vigala mõis

Tartumaa
Vana-Kuuste mõis

Valgamaa
Palupera mõis

Viljandimaa
Kärsna mõis
Vana-Võidu mõis
Õisu mõis

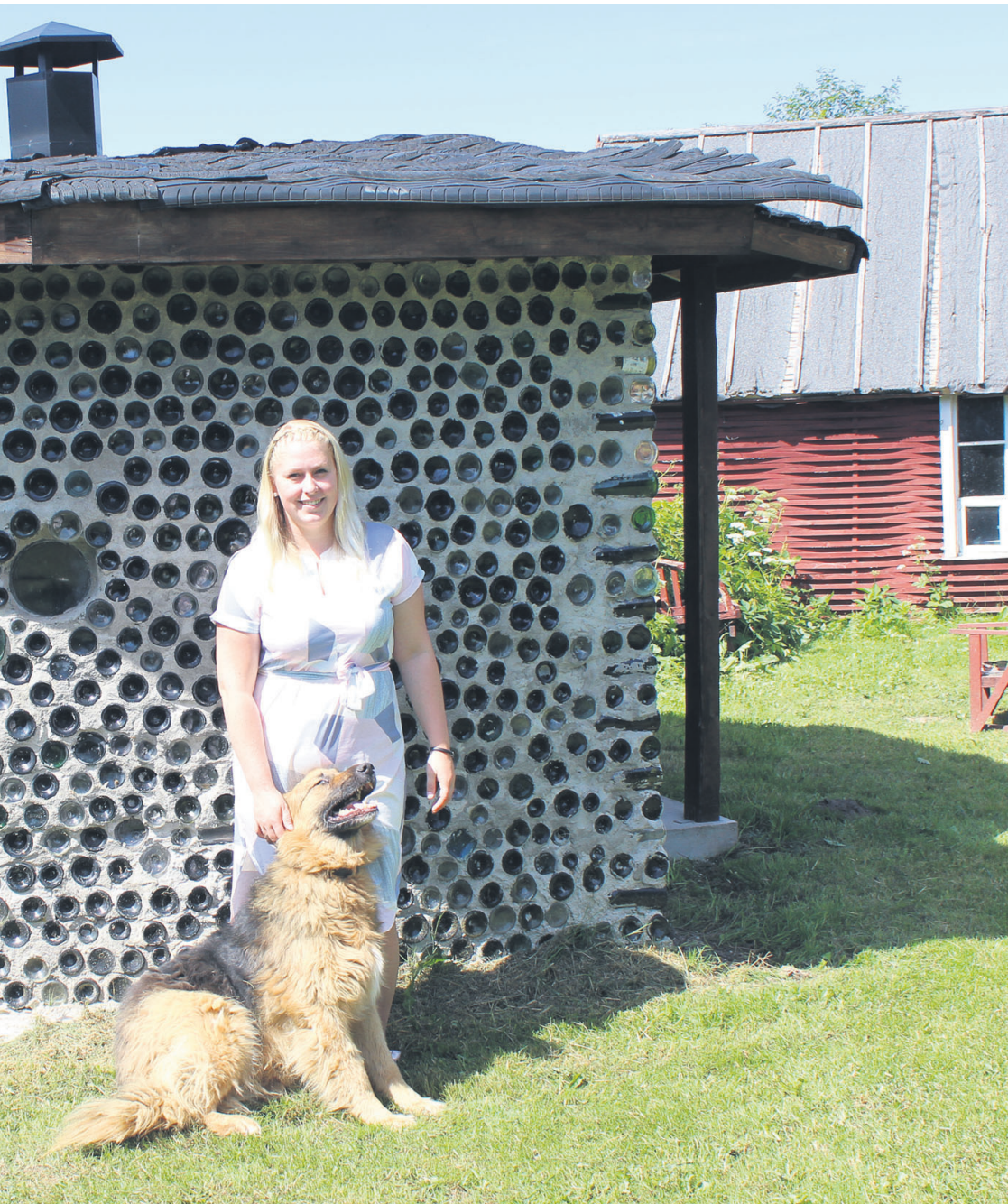
Võrumaa
Rogosi mõis

Käskkimmend seitse mõisakompleksi, millest osades asuvad koolid, on külastajatele sel aastal neljal päeval avatud. Minumprogrammina toimub igal täistunnil mõisates guidage jalutuskäik, avatud on näitused ja kohvikud. Lisaks korraldatakse koolide tugivõtte ja mõisate eripära rõhutamiseks kontserte, töötubasid ja muud huvitavat. Mõisad on avatud 10.00-18.40

Külastustasud: pered 5.00 EUR täiskasvanud 2.00 EUR õpilased, pensionärid 1.00 EUR

Vaata ka [unustatudmõisad](#) [www.moisakoolid.ee](#)

Konnahoid algab meist endist

Näiteks igasuguste keskkon-
nalubade, komplekslubade, õhu-
saastelubade jne ja arvamuste
andmisega, kui keskkonnaamet
küüb Järva valla arvamust. Maa-
varadega – meil on Neitla liiva-
karjäär, mis kuulub nüüd Järva
vallale (varem Albu vallale),
Karinu lubjakivikarjäär (seal
on kaevandajaks eraomanik).
Imavere piirkonnas Porissaare
turbamaardlas veel ei kaevan-
data, aga on perspektiiv turvast
kaevandada.

Praegu on üks põhilisemaid
töid õigusaktide koostamine ja
seitsme valla õigusaktide üht-
lustamine, et tingimused oleks
kõigile võrdsed. Näiteks juuni-
kuu volikogus olid mul Järva
valla koerte ja kasside pidamise
eeskiri ja heakorraeeskiri.

Kui kõrge peab olema Jär- va vallas muru?

Peab olema visuaalselt ilus
vaadata. Joonlauaga ei tule kee-
gi mõõtma, kuigi sentimeetrid

on eeskirjas sees (15 cm). Need
on selleks, et kui kellelgi on hein
põlvini, on meil alus eeskirjale
viidata, et peab olema nii kõrge.
Ala peaks olema hooldatud, eriti,
kui see asub tiheasustuslalal. Ees-
kirjas on sees ka nõudeid, mida
tuleb jälgida hajaasustuslalal.

Kui suur probleem on Jär- va vallas hulkuvate koerte ja kassidega?

Koertega pole probleeme ol-
nud, selle poole aasta jooksul
oleme meie lepingulisesse var-
jupaika MTÜ Loomade Hoiupaik
Tallinnas toimetanud kaks koera.
Kui on tulnud teade hulkuvast
koerast, toimetame nad looma-
omaniku leidmisel oma koju ta-
gasi. Kui koer on kiibistatud (see
on kohustuslik) ja ta on kantud
üle-eestilisse lemmikloomare-
gistrisse, on seda lihtsam oma-
nikku leida ja koer koju tagasi
saada. Meil on kiibilugeja, ühe
koera omanik tuli nii välja.

Kassidega on teine teema, neid

on palju. Oleme ka realselt leid-
nud üles mõne kassi omaniku
(kohustust kassi kiibistada pole,
see on soovituslik, kui on hästi
eriline kass), kuid siiski enamasti
viime kassid varjupaika. Raha
kulub looma transpordile, vastu-
võtutasule ja päevarahaks.

Kuivõrd on Sulle meeltmöö- da lauaga seaduste kallal nokitsemine või oled Sa rohkem metsades uitav ökoinimene?

Mulle meeldib näha uusi asju
ja ma ei ütle ära sellest, kui pean
käima objekte (näiteks karjääre)
kohapeal vaatamas. Samas olen
ma pigem rohkem selline no-
kitseja ja mulle sobivad rohkem
õigusaktidega seotud teemad,
eelnõude koostamine. Mulle
meeldib endale kõik põhjalikult
selgeks teha – kui ma olen eelnõu
põhjalikult läbi töötanud, oskan
näiteks ka volikogu liikmete küsi-
mustele ilma pikemalt mõtlemata

vastata. Ehk seda, mida teed, tee
nii, et saad ise sellest aru. Paistan
selline blond ja vaikne tütarlaps,
aga suudan ennest kehtestada ja
olen piisavalt konkreetne.

Kust kandist Sa pärit oled?

Imaverest ja seal ka praegu
elan.

Kust on pärit Sinu kesk- konnahuvi?

Õppisin kunagi seitse aastat
Koigi põhikoolis, siis läksin Ima-
verre. Koigis oli hästi tore õpetaja
Anne-Mai Jüriso, kes tegi meile
igal veerandil loodusmängu, kus
olid küsimused looduskaitsealuste
taimede, loomade ja lindude
kohta ning neile tuli otsida ent-
süklopeediatest ja teistest teatme-
teostest vastuseid. Iga veerandi
lõpus tegi õpetaja kokkuvõtte ja
kes need küsimused ära vastas,
sai kas lisahinde või oma hin-
net parandada – mulle see väga
meeldis ja teatmeteoseid lapates
arenes huvi iseenesest. Muideks,
paar päeva tagasi saingi oma õpe-
tajaga kokku Järva-Jaani järve ää-
res, kus ta näitas mulle, millised
kohad tuleks niitmata jätta, et
käpalisi kaitsta.

Tartu Kunstigümnaasiumis
õppides polnud mul mõtet min-
na kindlasti keskkonnateemat
edasi õppima, pigem midagi
kunstiga seotut, disaini. Elu liht-
salt läks nii, et sattusin inseneri
erialale. Mõtlesin, et OK – selles
on vähemalt disaini, et saan mi-

dagi välja mõelda, teha millestki
midagi.

Mida Sa oma kättega teha oskad?

Maalin ja joonistan. Mul on
olnud kaks näitust, Pilistveres
ja Imavere rahvamajas. See on
jäänud hobiks. Kui aeg-ajalt tu-
leb mõni mõte, maalin – mulle
meeldib seda teha kriitpastel-
lidega.

Mida maalid?

Muidugi olen maalinud ka
loodust, eriti kooliajal. Aga minu
jaoks pole maastikupilt see, seal
on väga palju asju. Pigem võtan
ette ühe õie. Mulle meeldivad
detailid, meeldib detailidest kok-
ku luua pilti. Meeldivad pildid,
mis veidi meenutavad tätovee-
ringut. Minu üks unistus on
saada tätoveerijaks, isegi masin
on olemas. Päris huvitav oleks
olla tätoveerija, kel endal pole
ühtegi tätoveeringut (kuigi ma
ei välista ka seda, siis muidugi
enda disainis).

Kui töötasin alates 2014. aasta
maist (veel kõrgkoolis õppides)
Imavere vallavalitsuses maanõu-
nikuna ja rekonstrueeriti valla-
maja, sain värvide valikus palju
kaasa rääkida.

Kui jutt juba ilule läks – milline on Järva valla kõi- ge ilusam piirkond?

Kõik piirkonnad on ilusad,

sellised rahulikud. Mulle en-
dale väga meeldis Albu mõisa
park – ei olnud sinna varem
sattunud kui maikuu volikogu
ajal. Maastik oli teistsugune, oli
kõrgemaid kohti ja vesi voolas.
Kodukandis Imaveres meeldib
mulle Eistvere, kui järve poole
minna, ja renoveeritud vana ai-
dahoone. Ja küla, kus olen üles
kasvanud, Laimetsa – seal on
hobusekasvatust, vana tuulevesi-
ki varemed.

Mida Sa veel vabal ajal teed?

Olen vabatahtlik pääst-
ja. Imaveres on vabatahtlik
päästekomando. Olen läbi-
nud kõik kursused ja kui va-
ja, saan sõita väljakutsele, aga
seni pole sattunud. Seni olen
põhiliselt tegelenud kodu tu-
leohutuks nõustamisega. Sel
aastal peaksime käima Imavere
piirkonnas kümnes kodus tule-
ohutust kontrollimas, vaatame
üle elektrisüsteemid, küttekol-
ded – näiteks kas ahju ees on
plekk, kas suitsuandur on laes
ja töötab jms.

Miks Sa sellega tegelema hakkasid?

Et kogukonnas oleks ohu-
tum: Imaveret läbib kaks suurt
maanteed ja siin on puidutöö-
tused, kuhu on mitmeid väl-
jakutseid olnud. 2014. aastal
hakati komandot looma ja ot-
siti inimesi, kes tahaksid va-
batahtliku päästega tegeleda.
Ei plaaninudki, aga üks tuttav
rääkis ära ja praeguseks hetkeks
on väga põnev. Ma pole seal
ainuke naine. Kuulume Lääne
päästeskuse alla, mis kor-
raldab iga-aastaselt koostööse-
minare ja foorumeid. Sel aastal
oli vabatahtlike päästefoorum
Lääne-Virumaal, kuhu kahjuks
ei jõudnud. Varem olen käinud.
Põnev on kohtuda teiste piirkon-
dade vabatahtlike päästjatega,
rääkida nende ja meie tehnikast,
kuidas saaksime koostööd teha,
miskit vahetada. Vabatahtlike
tehnikat on ikkagi vana. Olen
kuulnud, et Imaverre on põhi-
autoks tulemas Katariina. On
garaažimure, aga loodan, et saa-
me selle lahendatud.

Aga pere?

Minu elus on seni olnud esi-
kohal haridus, tahtsin endale
saada hea ning huvitava töö.
Praegune töö seda kindlasti on.
Küll tuleb ka pere.

Kullerkupud ja Rukkililled pääsevad kollasesse saali

Juuli lõpus oli Koeru lasteaia Päikeseratas Vao majas vaikne: valverühma paarikümnel lapsel oli tudutund. Õpetaja assistent Helje Lednei läks kikivarvul värskelt remonditud saali ja tutvustas, et varem oli siin kaks tuba, kuid nüüd sai sellest üks suur ruum, kus saab pidada pidusid ja mahub võimlemistundides liikuma. Säravkollasesse saali tuuakse ka klaver. Saali kõrvale mahtus veel kaks teenindusruumi.

Järva valla ehituse peaspetsialist Gilmar Krzivets ütles, et saalis on põrandapinda 84 m², selle ehitas ümber oma valla firma TKM Ehitus OÜ ja tööd maksid 12 612 eurot.

Teine suurem töö võeti Vao majas veel ette: kogu maja läheb maaküttele. „Maakütte paigaldas Bestair ja see maksis 15 923 eurot,“ ütles Krzivets.

Koeru lasteaia Päikeseratas direktor Anu Kangur ütles, et Vao maja küttekulud lähevad nüüd märgatavalt odavamaks,

sest varem köeti kogu maja elektriga. Näiteks kui selle aasta veebruaris kulus Koeru suures majas elektrile 1288,43 eurot, siis Vao majas 1016,04 eurot.

Lapsi Koeru lasteaeda jagub, Koerus on rühmi viis, Vao kaks, lapsi on algaval õppeaastal nimekirjas 115. „Koeru maja on täis (91 last), Vao majas on 24 last, kummassegi rühma saame juurde võtta kaks last. Ka järgmiseks aastaks on kohad juba komplekteeritud,“ ütles Kangur, kuid töötajatega nii lihtsalt ei lähe. „Otsisime kahte rühmaõpetajat, laekus vaid üks avaldus, kuigi töötingimused ja palk on head.“ Koeru ja Vao majas hoolitseb laste heaolu eest kokku 37 töötajat.

2019. aastaks on lasteaiakoha sooviavaldused tehtud 27 lapsele, 2020. aastaks on lasteaiakoha sooviavaldused tehtud juba 8 lapsele. „Ootame vanemate avaldusi, kes soovivad 2020. aasta sügisel lapsele kohta,“ ütles Kangur.

Peetri kool teeb hüppe tulevikku

ARNIKA TEGELMANN

Järva-Jaani ja Peetri kooli juht Raigo Prants kiidab Kareda teeninduskeskuse hoonet (varem kandis nime Kareda Valla Maja) ja nimetab seda multifunktsionaalseks: siin asuvad arstikeskus, raamatukogu, rahvamaja, laste mängutuba, AS Peetri Põld ja Piim kontor, valla teeninduskeskus ja 1. septembrist ka Peetri kool. Et 25 last saaks seitsmes klassiruumis (kolm esimesel ja neli teisel korrusel) õppetööd alustada, tuli raamatukogu kolida esimese korruse fuajeesse ja vallavalitsuse ametnikel end koomale võtta.

Parasjagu käib klassiruumidesse liuguste kandekonstruksioonide paigaldus. Prants

selgitab, et liuguste helipidavus on 41 detsibelli, mõlemale uksepoolele saab markeriga kirjutada ehk need on lükanduks-tahvlid. „Klassiruumid on kolmest küljest tahvliga kaetud, neljandas on aken, õpilane saab valida, kuhu ta midagi kirja paneb,“ selgitab Prants. „Lisaks tuleb igasse klassi kaks 55-tollist telerit, mis on ühendatud õpetaja arvutiga ja õpetaja saab kas samu või erinevaid pilte korraga näidata. Telerid asuvad lükandaluste peal ehk õpetaja saab neid vajadusel lastele lähemale lükata.“

Lapsed ei pea ilmtingimata koolipingis istuma, vaid lisaks koolilaudadele on igas klassis lugemisdiivanid.

Prants loodab, et ehitustöö lõpeb paari nädalaga. „Alustame vana mööbliga, uus jõuab septembris. Alustame 25 lapsega, mahub kõige rohkem 50. Söömas käivad lapsed üle tee lasteaias, söögivahetunni pikkus on 60 minutit nagu Järva-Jaani gümnaasiumiski, mille alla nüüd Peetri kool kuulub,“ ütleb Prants.

Kõik need muudatused ei tohiks õpetajaid ja lapsevanemaid üllatada, sest Prants rääkis neist kevadel vanematega kohtudes. „Siis oli kaks võimalust: kas teeme nüüd ja kohe drastilised muudatused või hääbub kool aastaga,“ ütleb ta. „Kui tahame muutusi, peame tegema kõik selleks, et asi toimiks.“

Prants on kindel, et selline õppekorraldus 1.–9. klassini

saab olema Järvamaal ainulaadne ja Eestiski päris uudne. Prantsil on mõtteid veelgi. Näiteks võiks digitunnid toimuda üle interneti nii, et õpetaja on Järva-Jaanis, kuid lapsed näevad teda interneti vahendusel ka Peetris. „Siin on abiõpetaja, kes vaatab, et töö käiks, ja pilt tuleb telerist. Klassid on varustatud parimate veebikaameratega. See süsteem lahendaks paljude koolide probleeme,“ arutleb Prants. „Konsultatsioonid, kus õpetaja ja õpilased kohtuvad, hakkavad olema mõlemas koolis.“

Prantsil on plaan õppeprotsessiga siduda ka teised majas töötavad spetsialistid, perearst, põllumehed, et sellest kujuneks Kareda teadmiskeskus.

Avaaktuste ajad Järva valla koolides

Ambla Põhikool – 3.09 kell 9.00
Albu Põhikool – 3.09 kell 10.00
Aravete Keskkool 1.09 kell 10.00
Järva-Jaani Gümnaasium 3.09 kell 9.00
Peetri Kool 3.09 kell 11.00
Imavere Põhikool 1.09 kell 10.00
Koigi Kool 3.09 kell 9.00
Koeru Keskkool 1.09 kell 9.00

Aravete keskkool 12. klassi lõpetajad

Romet-Kert Peetvere, Ave Marie Tuherm, Jarmo Kaasiku, Cärolin Rajasaar, Taago Leppik ja õpetaja Maie Paap

30. augustil 2018 kell 19.00
Koeru Aruküla mõisa
von Tollide kabelis

Sumeda suveõhtu kontsert

Inga ja Toomas Lunge

Pilet 10€. Kohtade arv on piiratud. Piletite eelmüük juunis ja augustis Koeru kultuurimajas.
Info telef 5354 3442

Pühapäeval, 19. augustil 2018
algusega kell 14.00
Öötlä mõisa pargis

Oodatud on kõik endised ja praegused Öötlä ja Vodja elanikud

ÖÖTLÄ JA VODJA
KÜLADE
I KOKKUTULEK

14.00-15.00- kogunemine
15.15- 18.00- kultuuriprogramm,
üllatusesinejad ja sportlikud mängud.
18.00 alustab ansambel "VINT"

Kohal on VirxGrill & Catering OÜ, saab osta süüa ja juua.

Osavõtutasu:
täiskasvanud 5 €
lapsed 2 €
eelkooliealised tasuta

Võimalusel palume eelregistreerida ja tasuda osalustasu MTÜ VIRU KÜLA SELTSI arveldusarvele EE622200221066875100, selgitusse: kokkutulek

Info tel: 5266745 Külli Majori
55601805 Anneli Piirsalu

Järva maanaised käisid ideereisil

AIME KALLANDI

8. juulil sõitis maanaiste huvigrupp tutvuma naabermaakondade põnevate ettevõtetega.

Siimusti Keraamika ja savikoda

Talupoja perest võrsunud Joosep Tiiman ei tegutsenud 1886. aastal uisapäisa, vaid käis eelnevalt Riias teadmisi omandamas ja kogemusi kogumas ning rajas paikkonna savivarusid arvestades Siimustisse nõude valmistamiseks savitööstuse.

Põnev koht. Meister näitas retsepti seinal, mitu kilo võtta savi, nefeliini, liiva, jne, trumlil lastakse 16 tundi pöörelda. Teisel päeval lisatakse veel täpne kogus savi, soodad ja vesiklaasi ning trummel veel 12 tunniks tööle. Polegi nii lihtne, et võtad savi, liiva, lisad vett ja kauss valmis.

Kausside saamiseks läheb vaja kannatust, kuivamisega, lihvimist, küpsemist ahjus, glasuurimist, jälle ahju, kunstnike maalipintslit.

Väga huvitav ja meenutas kohati Ants Leinbergi klaasikoja „nõiakööki”.

Siimusti Keraamika OÜ-s töötab praegu 11 inimest.

Jääaja keskus

Mitmeti ainulaadne teemapark

universumi ajaloost. Juhtusime tulema keskuse 6. sünnipäevaks, kõik külalised said maitsta torti, jalutada giidi saatel kesk ekspositsioone, mõtiskleda, kas kliima soojeneb või tuleb uus jääaeg. Vaatamist on igale eale, hariv ning looduskeskkonna ja inimtegevuse seoseid tutvustav keskus, ainulaadne terves Baltikumis.

Põltsamaa roosiaed

Ühest peolauast teise! 20

aastase roosiaia juubel, kus kõik külalised said kingituseks Indrek ja Paul Kristjan Kalda kontserdi “Elu roosides”. Hing ja silmad puhkasid selle ilu sees. Meie grupp sai veel tunnise jalutuskäigu roosiaias giid Ruti saatel, avatud olid kasvuhooned, soovijad said osta omale soodushinnaga roose.

Üks imeilus pühapäev sai teoks tänu Kiiker firmale ja bussijuht Kristo Kiigemäile!

JÄRVA VALLA EAKATE II KOKKUTULEK

TERVISEPÄEV

15.AUGUSTIL KELL 11.00
VALGEHOBUSEMÄE SUUSA- JA PUHKEKESKUSES
(ORIENTEERUV LÖPP KELL 16.00)

SELGA SPORTLIK RIIETUS, JALGA MUGAVAD JALATSID. VÕIMALUSEL KAASA KÖNNIKEPID JA VEEPUDEL.
LÕUNASUPP TASUTA. KOHAPEAL AVATUD KOHVIK

EELREGISTREERIMINE HILJEMALT 7.AUGUSTIKS, TELEFONIL: 5205382 (ÕILE KALME)
KORRALDATUD ÜHISTRANSPOORT (TÄPSEM INFO EELREGISTREERIMISEL)

Paide Eakate Päevakeskusesse, Tallinna tn 49 on 13 augustil oodatud kõik need, kes soovivad tulevikus pakkuda seltsi eakatele ja üksikutele inimestele. Ürituse algus kell 12.

Kokkusaamise eesmärk on tulevikus hakata edendama seltsi pakkumist Järvamaal.

Lisaks neile, kes sooviksid tulevikus seltsi pakkumisega tegeleda, on üritusele oodatud ka kõik need, kes seda siiani teinud, et nad saaksid ka teistele oma kogemusi jagada. Soovime ka neid ühendusse koondada. Huvilistele pakume ka koolitusvõimalusi.

Lisateave:
Kai Tammela,
5626 8537,
kaitammela@hotmail.ee.

Augustikuu sünnipäevalapsed

Toini Ijavoinen 93
Miia Sinikas 92
Elga Truska 91
Ilse Kopti 89
Ülo-Johannes Karu 89
Reet Kubu 88
Lucie Veikolainen 88
Hando Mändla 88
Laine Aruoja 87
Asta Jalakas 87
Helja Keerles 87
Toivo-Emil Võtti 86
Silvia Lillevälja 86
Eino Kabanen 86
Erich Jätsa 86
Evi Bötter 86
Laine Aloe 85
Laine Kangur 85
Meida Sopp 84
Õie Salmu 84
Hedi Jalas 84
Ülo Sule 83
Elvi Kaljurand 83
Vaike Reinart 83
Uno Aan 82
Evgeny Chmyrev 82
Malle Grünmann 82
Maie Kutsar 81
Vaida Kanne 81
Kaarel Aun 81 A
arand Anderson 81
Vilma Udeküll 81
Endel-Eino Ütt 81
Elle Aedla 81
Leili Veersalu 80
Salme Kasemetsa 80
Evi Sepp 80
Valve Tamm 79
Jaan Tennosaar 79
Aarne Kivisto 79
Hillar-Heiti Valdaru 79
Immo Imsi 79 H
erbert Last 78
Aleksel Roosioja 78
Eha Kuusk 78
Tõnu Kiisk 78

Johannes Pruuli 78
Silvi Noormann 77
Elfriede Olonen 77
Õie Kook 77
Valli Allmere 77
Leida Kade 76
Reet Kari 76
Rain-Üllari Krabi 76
Andres Kirna 76
Õilme Kirikal 76
Hille Susi 76
Reet Selge 76
Eino Pimperl 75
Jüri Liin 75
Õie Källe 75
Virve Kluust 75
Endel Rudi 70
Helle-Leonide Anton 70
Nadežda Allikmaa 70
Kai Mänd 70
Toomas Kalda 70
Ants Mäesalu 70
Mari Rosental 70
Helju Grünthal 70
Ahti Paimets 70
Hans Ööpik 70
Maie Ali 70
Aino Leht 70
Vello Kalmus 70
Rein Pullinen 65
Mehis Kullerkupp 65
Heinar Lessing
65 Vello Neihaus 65
Villem Veebel 65
Tamara Partasjuk 65
Oleg Partasjuk 65
Anne Tamm 65
Liia Matikainen 65
Laili Lomp 65

EV100
Sõrandu külas
Tähelepanu
Vabatahtlikule
Päästekomandole,
ruumid on avatud

Iga inimene on oluline!

18.08 2018
SÕRANDU KÜLAPÄEV

Kell 17:30 Registreerimine

Kell 18:00 Tervituskontsert

Koigi Kultuuriseltsi lastelt
19:00 EV100 plaadi kinnitamine
päästekomando seinal, ringkäik külas

20:00 Pidula ansambliga MERVE

Võta kaasa piknikukorv ja oma meelepärane jook
Kohapeal võimalik tee ja kohv, vesi

Sõrandu Külaselts
<http://sorandu.org/>
Koolimaja, Sõrandu küla, Järva
vald 72508 Järvamaa
Info: kaitammets@gmail.com
+37253307367
Külapäeva osalus 5 eur
EE942200221017494637 Swedbank

Toetus Sõrandu vabatahtlikule
päästekomandole
EE172200221036462530 Swedbank

Karapi tantsureis viis Makedooniasse

Koeru segarahvatantsurühm Karap osales 2.–13. juulini Makedoonias Ohridis tantsufestivalil. Koos meiega tegid selle pika bussireisi kaasa Ingeri-Soome naisrühm Metsäkukät ja Maidla naisrühm Omasoodu. Reis kulges läbi Läti, Leedu, Poola, Ungari, Serbia, Kreeka.

Makedoonias ootas meid ees kaunis maastik, ehe Balkani atmosfäär ning mitmekesine kultuuripärand, milles on mõjutusi nii Kreeka, Rooma kui ka Osmanite impeeriumist.

Imeline Makedoonia võlus meid sooja ilma, rahulike ini-

meste ja mõnusa kulgemisega. Makedoonia pealinn Skopje on vaatamisväärsus omaette. Meie ees avanesid toretsevad pronks-skulptuurid, monumendid ja purskkaevud. Skopje on antiikse Makedoonia kangelaste kujudega üle külvatud modernne linn.

Tagasiteel läbi Kreeka saime imetleda järskudel kaljutippudel paiknevaid saladuslikke Meteora kloostreid.

Täname Ülle Jäägerit, kes asjad niikaugele ajas, et 2. juulil võis alata meie sõit soojale maale.

Koeru segarahvatantsurühm Karap

Imavere naisrahvatantsurühm Pillerpäkad osales 24.–29. juulil 55. Europeade festivalil Portugalis Viseu linnas, mis on oma 100 000 elanikuga sama suur kui Tartu. Festivalil osales 240 kollektiivi üle 5400 taidlejaga mitmetest riikidest. Pillerpäkkade tantsija Anneli Siimussaar ütles, et rühm naudib selliseid festivale, ega muidu ju neil ei osaleks. "Eri päevadel olid tänavaesinemised ja töötöad, kus sai õppida teiste rahvaste rahvatantse. Eri- liselt tore oli kohtumine Viseu linnapeaga. Meid võid sai ka Portugali televisioonis," ütles ta.

METSAINVEST
www.metsainvest.ee

KASVAVA METSA OST
KINNISTUTE OST
PÖLLUMAA OST

 Vallikraavi 2, Tartu
 +372 55 40 150
 info@metsainvest.ee

Filmilindifestival kutsub rändama

18.augustil on kõik filmihuvilised taas oodatud Järva-Jaani – kolmandat korda toimub seal filmilindifestival, mille teema on sedapuhku teel olek.

Festivali eestvedaja Kristel Lipand ütles, et mõte just siin festivali korraldada sai alguse Järva-Jaani kinomuuseumi ja vanatehnika varjupaika külastades – koht tundus sümpaatne, valmis festivaliplats. “Kahel eelmisel aastal on festival saanud head tagasisidet, seepärast jätkame,” ütles Lipand. Festivali korraldavad väärtfilmikino Sõprus Tallinnast ja Tartu Elektriteater. “Naljatame omakeskis, et korraldame endale suurejoonelised ja aktiivsed suvepäevad.”

Kui eelmisel aastal oli filmilindifestivali teema ulm (unenäolisus), siis sel aastal keskendub festival teekonnanafilimidele (*road movie*) ja on pühendatud kõigile ränduritele ja julgetele teekondadele. Eesti filmidest on Lipandi sõnul hea näide “Nipernaadi”.

“Midagi digitaalset ei tule. Festivali iseloomulikuks osaks on kinoklassikaks saanud filmide näitamine 35-millimeetristelt lintidelt, eestikeelsete subtiitritega. Maheda pörina saatel jookseb vanade projektorige vahelt läbi mitukümmend kilomeetrit rariteetset filmilinti,” selgitas Lipand.

Festivalifilme näeb kolmes kohas. Kinomuuseumis näitab filme legendaarne Kino-Vello

ehk Vello Kolnes. Kinotelgis vanatehnika varjupaigas vanade busside, trammide ja trollide keskel on programmi kokku pannud rahvusarhiivi filmiarhiiv. Kell 15 algab nukufilmide seanss, kuhu pisemad (ja nostalgialembesed suured) külastajad on oodatud seik- lema koos Heino Parsi 1960. aastatest pärit legendaarsete nukufilmide tegelaste, väikesemotorolleriga ja operaator Kõpsiga, ja kell 18 lühifilmide programm. Öökinno vanatehnika varjupaiga taga heinamaal, kuhu selle tarvis pannakse üles suur ekraan, saab sõita autoga. “Öökino seansid algavad kell 22.30 ja 1.00. See on suur plats, kohapuudust ei tohiks tulla. Kes tulevad autoga, saavad heli kuulata vastavalt raadiokanali sageduselt. Kes autoga ei tule, saavad filme vaadata lamamistoolidest ja kõrvaklappidest heli kuulata,” ütles Lipand ja lubas, et filmide kõrvale saab krõbitada ka popkorni.

Et festival on mõeldud kogu perele, on lastele kinotelgis multifilmiprogramm, lapsed saavad osaleda ka animatsiooni töötoas ja viktoriinis, mängida lauamänge ning orienteeruda vanade sõidukite keskel seiklusemängus.

Filmide vahepeal saab osaleda lauateniseturniiril, tutvuda Järva-Jaani vaatamisväärsustega bussiekskursioonil ja võtta leili ainulaadses tuletõrjebussi ehitatud saunas. Järva-Jaani laululaval mängib päev läbi muusika, saab festivalimelu nautida, süüa ja juua. “See on

Filmilindifestival 2018: Road movie

18. augustil kell 15

FILMID KINOMUUSEUMIS

16.00 Eesti filmiklassikasse kuuluv “Nipernaadi” (1983)

18.00 Vendade Kaurismäide *road movie* “Worthless” (1982)

20.30 Ikkooniline teekonnanafilm “Easy Rider” (1969)

ÖÖKINO HEINAMAAL

22.30 Jim Jarmuschi saladuslik mängufilm “Dead Man” (1995)

01.00 Postapokalüptiline märul “Mad Max 2” (1981)

RAHVUSARHIIVI LÜHIFILMIDE PROGRAMM KINOTELGIS

15.00-17.00 multifilmid

17.00-18.00 kroonika- ja dokumentaalfilmid

18.00-20.00 lühifilmid

MUUSIKA

Päeva saadavad festivaliplatsil öösse *pop-up* klubi VÄLK DJ-d.

kergelt müstiline päev täis head muusikat, väärt filme ja õdusat atmosfääri,” lubas Lipand ja lisas, et Järva valla elanikele on sooduspilet 5 eurot, kui Fienta.ee lehel piletit ostes kasutada sooduskoodi “nipernaadi”.

Festivali toetavad Järva vald, Eesti Kultuurkapital, Eesti Filmi Instituut, Rahvusarhiiv, Ellington, DHL, Kaitseliidu Järva malev, RGB Baltic, Culflex Production, Fritz-Kola, Havana Club.

Kroonika- ja dokumentaalfilmide seanss kinotelgis kell 17.

Rahvusarhiivi filmiarhiivi lühifilmide programm “Ajaränd minevikuradadel” toob ekraanile “esimese Eesti Kinopiltide tehase” Estonia Film kaamerameeste saja aasta tagused retked mööda Maarjamaad. Kodumaise filmikunsti isa Johannes Pääsuke ülesvõtted annavad ülevaate 1913. aastal Baltimaades möllanud suurest lumetormist ja selle tagajärgede likvideerimisest Emajõe Ateenas (“Suur lumetuisk Baltimaal jõulukuul 1913”), setude argielust ja kirikupühadest Eesti esimeses etnograafilises filmis “Retk läbi Setumaa” (1913) ning kodumaa ajaloolistest paikadest ja kultuurimälestistest (“Ajaloosid mälestused Eestimaa minevikust”, 1913). Viimast jätkavad Oskar Villandi ja Rudolf Unt Estonia Filmi ehk silmapaistvaimas kroonikas “Filmikaameraga läbi Eesti” (3. ja 9. osa), mis manab hõbelinale laiahaardelise ja põhjaliku pildi tollasest eluolust, ajaloolistest mälestusmärkidest ja loodus-

kaunistest paikadest üle maa. Seansi toovad tänapäeva ja seovad kokku Peeter Toomingu dokumentaalfilmid “Fotorondo” (1978) ja “Fotomure” (1989), mis uurivad Eesti fotokunsti arengut ja pärandit nii kodu- kui ka välismaal, eritledes fotomeediumi tõsielulist ja kunstilist vahekorda.

Lühimängufilmide seanss kinotelgis kell 19.

Rahvusarhiivi filmiarhiiv korraldab teekonna-teemalise Filmilindifestivali kinotelgis ajarände minevikku ja tulevikku!

Kell 19 algav seanss viib ennemuistsesse aega Elo Tusti Eesti rahvaluulel põhineva VGIKi diplomitööga “Külaline” (1979), mille peaosas näeme hiilgavas rollis Juhan Viidingut ning kõrvalosades alati suurepäraseid Ita Everit, Jüri Järvetit ja Ilmar Tammurit. Veidi lähemale – Põhjasõja aega – viib Juhan Peegli novelli ainetel Talvo Pabuti lavastatud “Väekargajad” (1993), mis manab ekraanile näljast ja katkust laastatud maal areneva armu-

kolmnurga (mängufilmidebüütidega astuvad üles Jaan Tätte, Sulev Teppart ning Anne Veesaar), mis toob endaga kaasa raskeid valikuid elu edasikestmise nimel, saateks Arko Okki oskuslik kaameratöö ja Alo Mattiiseni võrratu (ning kahjuks ühtlasi viimane filmi-)muusika. Peeter Simmi psühholoogiline filminovell, ühtlasi VGIKi diplomitöö “Võsakurat” (1976) jutustab aga loo – mille vestis “Suve” filmi juures praktiliselt olnud Simmi Arvo Kruusement – samanimelisest metsavahist (Vaino Vahing), kelle kätte satub kirgiisi rahvusest punaarmeele elu ja saatus Saksa okupatsiooni aegses Eestis. Mullusel Filmilindifestivalil linastunud Raul Tammeti lühimängufilmide “Kiri Giuliale” (1978) ja “Soolo” (1979) jätkuks toome seekord kinolinale ka ulme- ja müstikahõngulise mõttelise kolmiku viimase osa, “Pulmapildi” (1980), milles saabub üksildase Antsu (Rein Aren) juurde kummalistel asjaoludel veelgi kummalisem mees (Juhan Ulfsak), pakkudes võimalust parandada minevikus tehtud vead ...

Parimad palad jõudsid juubeliks plaadile

Ansambel Merve sündis 45 aastat tagasi, sest Kalevipoja kolhoos tahtis korraldada põlumeeste pidu ja bändi polnud.

Et bändi moodustasid Maidu Puhmaste (rütmitarr), Enno Fels (trummid), Rein Laanemets (basskitarr), Voldemar Mälk (laul) ja Ene Puhmaste (laul, klahvpillid tulid hiljem), sai ansambli nimeks Merve.

Tiina Ruubel mäletas, et teda saadeti Koigi kooli poolt koostei Tiina, Ojaga (nüüd Mälk), ansambli esimese esinemise puhul õnnitlema. „Hästi laulsid, aga mehed peitsid end rohkem lava eesriiete varju,“ meenutas Ruubel.

„Oli jah nii,“ tunnistas Ene. „Volli ütles – Ene, sa pead koos minuga laulma. Mehed ei julgenud lava peal laulda, nii et kontserte me anda ei saanud.“

Ene meenutas, et mingit tehnikat ega pillegi polnud saada. „Rein ehitas mulle 1,5 helistikuga süntesaatori, et saaksin soolokohad ära mängida. Rajooni kultuuriakond sahkerdas meile komisjonipoe kaudu mingi tähtsa ansambli vana helitehnika ja see lõppes neile halvasti – SORVVO (Sotsialistliku omandi riisumise ja spekulatsiooni vastu võitlemise osakond – toim) tuli neile kraesse,“ jutustas Ene.

Tiina Ruubel rääkis, et nagu ta saali uksest sisse astus, mängisid Merve mehed laulu

„Tiina, Tiina, Tiina, Tiina – mul on tantsutuju, ei ma lase sinul minna koju ...“ Kui ikka Merve oli laval, siis oli õige pidu. See oli ikka oma, Koigi orkester, mängisid kooli lõpuõhtutel tasuta,“ sõnad Tiina ja pani bändile hindeks viis pluss.

Aastate jooksul on ansamblis laulnud paljud, tüdrukuid võeti juba põhikoolist. „Eve Peterson, Juta Simson-Ploompuu, Aire Juhanson-Koop, Ingrid Juhanson-Kallau, Riina Grauberg,“ loetles lauljaid ansambli kandev jõud Ene.

Eriline mure oli aga trummaritega. Rütm on ansambli süda, aga trummarid kippusid tihti vahetuma. „Meil on trummide taga istunud Tõnu Peetsalu, Heino Seljamaa. Kui tulid vennad Harri ja Hugo, üks musikaalsem kui teine, saime trummimängule jalad alla, kuigi Harri mängis kõiki pille, laulis ja oli virtuaalne akordionist, kolis hiljem Türi ja tahtis muusikaga leiba teenida. Hugo on jäänud, on minu mees,“ ütles Ene ja ei väsinud Hugot kiitmast. „Ta teeb saateid kõigile Koigi kollektiividele, fonogramme. Kui Hugo oli veel meremees, tõi ta reisidelt kaasa igasugu laule, mida siin polnud veel kuulnudki. Mina tegin sõnad. Inglise keeles ei tahtnud ju keegi laule kuulata ega laulda ka.“

Hugo meenutas, kuidas ta

45-aastases Merves on aastate jooksul kaasa teinud ja peol olid: Anne-Liisi Pärenson (paremalt), Kalle Õigus (trumm, kitarr), Jüri Merila (trumm), Arne Kasemaa, Aire Koop, Juta Ploompuu, Ingrid Kallau, Ene Puhmaste, ansambli vedur, ja Hugo Kink.

kord Las Palmases raadiost ühe meeldiva laulu lindistas, koju tõi ja et see viis ka Enele meeldima hakkas, tegi Ene sellele sõnad. „Kord käisid Seelikukütid meil Koigis esinemas ja lappasid meie laulikut. Need sõnad hakkasid meeldima, aga viisi nad ei teadnud. Hiljem kuulsime, et olid Ene sõnadele uue viisi teinud. Ja aastaid hiljem kuulsime, et Ivo Linna laulis Ene sõnu, aga kolmanda viisiga,“ meenutas Hugo. „Võiks Ifile õige viisi ka saata?“

„Mu kallis, too klaasid,“ mä-

letas Ene loo pealkirjagi. Laulikes võib olla lugusid 700, 800, 1000 – ei mäleta Ene täpselt. Igatahes – palju. Kõige populaarsemad nostalgialaulud jõudsid juubeliks kahele plaadile.

Ansamblist on jäänud mängima Maidu, Hugo ja Ene, bändi kõige uuem liige on Anne-Liisi Pärenson, Ene noorim tütar. Kui varem mängiti tantsuks alates neljapäeva õhtust pea igal nädalavahetusel, siis nüüd on Enel ja Hugol palju tegemist Koigi kultuuriseltsiga ja tantsumänge

vähem. „Näiteks Märjamaa laadale võtsime kaasa terve kava,“ ütles Ene.

Merve sünnipäevapeol Koigi mõisas andis Kaie Altmets Vabariigi Presidendi Kantselei ja MTÜ Kodukant Järvamaa poolt Mervele EV 100 juubeliplaadi, mida sedapuhku ei kruvita seinale, sest Koigis kultuurimaja pole, vaid ansambel saab selle kaasa võtta, ja kingituse Sõrandu külaseltsi poolt – Sõrandus elavad kõik mervekad. Merve järgi saabki taas tantsida 18. augustil Sõrandu külapäeval.

Kuhu minna

AUGUST

11. augustil kell 11 Metsla külas mälestuskivi ja mälestustahvli avamine

11. augustil Imavere kohvikutepäev

12. augustil kell 9–15 Koeru kultuurimaja juures Koeru laat. Müügil toidu- ja tööstuskaubad, põllu- ja aiakaubad, käsitöö ja vanavara. Info tel 5805 1915

12. augustil kell 15 Ervita küla seltsimajas ansambli Curly Strings juubelituur. Tasuta

15. augustil kell 11 Järva valla eakate II kokkutulek. Tervisepäev

18. augustil Järva-Jaanis FILMILINDIFESTIVAL

19. augustil kell 14 Öötlä mõisa pargis Öötlä ja Vodja külade I kokkutulek

20. augustil kell 12 Järva-Jaani kirikus Järva valla lipu õnnistamine

25. augustil kell 12–17 Müüsleri ja Kõisi küla päev

25. augustil kell 12–16 Sõrandu külamajas tantsuline liikumispäev

30. augustil kell 19 Koeru Aruküla mõisa von Tollide kabelis sumeda suveõhtu kontsert, esinevad Inga ja Toomas

Lunge. Kohtade arv on piiratud. Piletite eelmüük augustis Koeru kultuurimajas. Info tel 5354 3442

31. augustil suvelõpu grillpidu Peetri virgestusalal. Tegevused lastele, võistlused

SEPTEMBER 2018

9. septembril kell 10–15 Koeru kultuurimaja juures Koeru laat. Korraldab Koeru kultuurimaja. Info tel 5301 5930
Sündmuste täpsem info Järva valla kodulehel: <http://jarva-vald.kovtp.ee/>

UUS KODANIK

RAMON NUMMERT

RALF KIRSPUU

JOHANN JÜRGEN VOORE

ALEX TOOMI

MIRTEL ROSIN

IIRIS RANDMÄE

MARIBELL VIIBUR

ARIADNE REHEMAA

MADLEN TEPPAN

Koeru kultuurimajas alustab
pühapäeval, 7. oktoobril kell 15.00

SELTSKONNATANTSU

KURSUS

Kursus koosneb kaheksast treeningkorrast. Kord nädalas, pühapäeval, toimuv treening kestab 1,5 tundi.

Kursus on tasuline: 50€ osaleja, tasuda esimesel või hiljemalt teisel treeningul. Kaasa tantsukingad!

Juhendajad MARJU MEI ja ARVO SAAD

Registreerimine ja info:

E-kiri: krista.jyrgens@gmail.com või telef 5354 3442

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA
www.pamt.ee

• 10.08 ja 11.08
Arvamusfestival,
Paide keskväljak, Vallimägi

• 10.08 kell 18 Pärdi
muusikaia kontsert –
Virgo Veldi (saksofon),
Andreas Lend (tšello),
Jaak Lutsoja (akordion).
(Vihmase ilma korral Paide
Muusika- ja Teatrimajas)

• 18.08 kell 10-16 Augustilaat,
Pärnu 18 parklas

• 19.08 kell 18 Vaba Rahva
Laul, Paide vallimäel
Tähistame koos Eesti
27. taasiseseisvumispäeva!
Lauljad Jassi Zahharov,
Siiri Sisask, Koit Toome,
Nele-Liis Vaiksoo, Renate
Saluste, Valter Soosalu,
Boris Lehtlaan, Oliver Leppik,
Udu Sepp jt. Urmas Lattikase
ansambel. Laval SUUR
ÜHENDKOOR – palju koore
üle Eestimaa ja kaugemaltki
veel! Osalevad ka Paide
rahvatantsijad.
Laulupidu juhib Veikko Täär

• 20.08 Ruumieksperimenti
lõpetamine Paide keskväljakul

• 01.09 kell 11-17 Paide
Muusika- ja Teatrimaja
hooaja avalööök. Laot.
Piletite sooduspakkumised.
Õnneloo 1€. Lasteala.
Tsikliparaad. Võistlused
väikestele ja suuretele.
Näitused. Näidistunnid. Kohal
koostööpartnerid RO Estoniast
ja Eesti Kontserdist. Linna
allasutused, spordiklubid.
Õhtul suur rahvapidu.
Info täieneb jooksvalt pamt.ee

• 4.09 kell 18 PÄRDI PÄEVAD
2018: L'Abbé Agathon
kontsert.
Paide Püha risti kirikus
Vox Clamantis
Estonian Cello Ensemble
Ene Salumäe (orel)
Dirigent Jaan-Eik Tulve

• 13.09 kell 18 Paide Teatri
esietendus „Koletis“

• 15.09, 21-22.09
kell 18 Paide Teatri etendus
„Koletis“

KINOD
www.pamt.ee ja Paide Kino
facebook lehel.
Piletid 3€-4.5€, prillid 1€

NÄITUSED
• 6.08-8.09 Näitus
DISAINERITE NÄORAAMAT.
Varustage oma nutitelefoni
aegsasti QR koodi lugejaga,
siis pääsete ligi ka suuremale
andmemahule või disaineri
kontaktandmetele.
DISAINERITE NÄORAAMAT on
valminud Eesti Kultuurkapitali,
Eesti Disainerite Liidu ja JOON
STUUDIO toetusel. Näituse
idee, fotod ja teostus Ülar
Linnuste.
• 5.08 kell 19 Näituse avamine
- Janno Bergmann seeria
PUNANE JA MUST

KASSA
tel 384 9137 / kassa@pamt.ee.
01.07–20.08 E–R kell 14–19
L–P avatud tund enne
tasulist üritust.
Alates 21.08 E–R kell 11–19
PILETID saadaval ka:
Piletimaailmas
www.piletimaailm.com,
Piletilevis www.piletilevi.ee
(teenustasu 0,5 € internetist
ostes ja 0,9 € kassast ostes) ja
Paide Muusika- ja Teatrimaja
kassas

KOHVIK avatud E–L kell 11–19
Info: 520 1643; paide@catering.ee;
www.catering.ee

Lühidalt

• Horvaatias Zagrebis kadettide maailmameistrivõistlustel kaotas Marta Pajula (SK Tapa) 6. juulil kuni 69-kiloste naiste maadluses pronksimatšis 0:10 Rin Teramotole (Jaapan) ja pidid leppima viienda kohaga.

• Koigi kergejõustikuklubi esindav Kätlin Piirimäe tegi Eesti meistrivõistlustel kaasa nii vasaraheites, kettaheites kui ka kuulitõukes. Kettaheites võitis ta pronks- ja kuulitõukes kuldmedali. Kätlin Piirimäe noorem vend Kert sai Eesti meistrivõistlustel kuulitõukes kolmanda koha. Vasaraheites oli ta kaheksas.

• 28. juulil toimusid Pärnu rannas Eesti meistrivõistlused rannamaadluses. Järva vallast oli võistlemas neli maadlejat. Täiskasvanutest saavutas kehakaalus -80kg viienda koha Kalvi Arusaar, +90kg oli Mihkel Iljin viies.

Kadettidest saavutas kehakaalus -80kg kolmanda koha Kennet Künnapuu (kõik nad maadlevad klubis Järvamaa Matimehed).

Naiste arvestuses oli kehakaalus +65kg võidukas Marta Pajula (SK Tapa).

• Haapsalus toimusid 7.-8. juulil 43. Eestimaa omavalitsuste suvemängud. Seekordsel mõõduvõtul osalesid esmakordselt kõik vallad ja linnad koos, varasemalt on võisteldud eraldi paikades. Kokku osales üle 1700 sportlase 49 omavalitsusest. Järva vald oli esindatud 63 sportlasega järgnevatel aladel: kergejõustik, *discgolf*, rattakross, orienteerumine, mälumäng, petank ja juhtide võistlus. Üldarvestuse parim oli Rae vald 342 punktiga, talle järgnes Türi vald 310 punktiga ja kolmas oli Saue vald 283 punktiga, Järva vald saavutas väga tubli 13. koha 247 punktiga ning suurte valdade arvestuses võideti 8. koht.

JÄRVA VALLA SPORTLASTE TULEMUSED ALADE KAUPA:

Discgolf – 4. koht

Juhtide võistlus – 5. koht

Kergejõustik – 13. koht

Orienteerumine –13. koht

Petank – 17. koht

Mälumäng – 21. koht

Järva valla medalivõitjad 43. Eestimaa omavalitsuste suvemängudel:

Kergejõustik

Aron Ott – 3. koht, 1500 m (PA)

Kasper Keenberg – 3. koht, 3000 m (PA)

Mati Kõiv – 3. koht, kaugushüpe (MVII)

Kaidy Kaasiku – 1. koht, 1500 m (TA)

Keidy Kaasiku – 2. koht, 1500 m (TA)

Keidy Kaasiku – 2. koht, 800 m (TA)

Orienteerumine

Kaidy Kaasiku – 3. koht (N21)

Discgolf

Merilyn Ivask – 3. koht (N)

Täpsem info tulemuste kohta on leitav siit:

<http://www.joud.ee/est/g79s4492>

SEPTEMBRI SPORDIÜRITUSED

1. sept 12:00 Järva-Jaani 5. Rattaralli Vanatehnika VP
Teet Kallakmaa 502 1263

1. sept Kesk-Eesti Vägilane Paide Erik Kuningas
5559 8487

4. sept 18:00 Ümber järve jooksu SV 4.etapp, EV 100
Mägede Leo Matikainen 514 5653

6. sept 18:00 Ümber järve jooksu SV 5.etapp, EV 100
Preediku Leo Matikainen 514 5653

8. sept 12:00 XIV Toomas Berendseni KV kergejõustiku
viievõistluses Aravete Leo Matikainen 514 5653

11. sept 18:00 Ümber järve jooksu SV 6.etapp, EV 100
Kärvete Leo Matikainen 514 5653

14. sept 12:45 Koeru lahtised noortevõistlused C- ja D-kl. (60, kaugus, pall, 300) Koeru Toomas Aan 522 9864

Meie mees katsus rammu Euroopa tugevaimatega

KATRE MÄGI

Laupäeval, 30. juunil toimus Soome vabariigis Imatra linnas SCL ehk Strongman Champions League ehk rammumeeste tšempionliiga, Euroopa tugevaima rammumeeste liiga üks etapp. Ürituse nimeks oli SCL Imatra Strongman Showdown. Sinna kutsutakse võistleva riikide tugevamaid rammumehi. MTÜ Aravete Jõujaama eestvedaja ja staažikas rammumees Marko Remlik sai võimaluse sellel võistlusel osaleda.

Alad, milles omavahel mõõtu võeti, olid järgmised:

meremehe kõnd 380 kg raskustega 20 m (raskused on kettide otsas, mis teeb võistluse kõvasti raskemaks kui jääk raam); 152 kg kohvrite tassimine 2 x 20 m edasi-tagasi; 27 kg raskuse ees hoidmine; jõutõmme kordustele 335 kg; viiking press 162 kg kordustele, Atlase kiviring (pildil). Viimasel alal tuleb 130 kg kivi tõsta 170 cm kõrgusele, 150 kg kivi 160 cm kõrgusele, 170 kg kivi 150 cm kõrgusele jne.

Tegemist oli viimase alaga ja oma koha kindlustamiseks oli Markol vaja 215 kg kivi lihtsalt 130 cm kõrgusele ära tõsta. Enda sõnul võttis ta viimast ala rahulikult, aga kuna viimast kivi (245 kg) ära tõstes oleks tegu olnud maailmarekordiga, läks ta ala tegema mõttega, et ta üritab sedagi.

Probleem oli aga selles, et kivid olid värskest tehastest toodud ja puhastamata. Peale esimeste kivide tõstmist kattis kätele pandud liimikihti be-

toonikihti. Kuid tunnustamist väärrib tõsiasi, et Marko oli võistlustel osalejatest ainuke rammumees, kes 245 kilo vähemalt maast lahti sai. Sellega oli koht poodiumil kindlustatud

– meie, Järva valla rammumees Marko Remlik saavutas Imatra Strongman Showdownil tunnustamist vääriva II koha.

Võistluse võitis lätlane Aivars Šmaukstelis, kes domi-

neerib esikolmikus alati ja oli ka Maailma Tugevaima Mehe võistlustel oma alagrupis neljas. Kolmanda koha sai samuti Eesti rammumees Gunnar Gimbutas.

TULEMUSED

Kuni 4 a (100 m):

I Ramon Meltsas (27,03)

II Jasper Kübar (32,57)

III Airon Süld (33,87)

5–8 a (400 m)

Tüdrukud:

I Marii Soosalu (1.21)

II Kelli Algpeus (1.33)

III Mia-Maria Puik (1.4)

Poisid:

I Georg-Kender Kuusk (1.12)

II Kaur Vendik (1.15)

III Robin-Mathias Engaste

(1.18)

9–12 a (1,4 km)

Tüdrukud:

I Anett Liisa Parts (5.35)

II Annika Selge (5.42)

III Anu-Liis Raudsepp (5.56)

Poisid:

I Emils-Edvards Vegmanis (4.57)

II Henri Eenpuu (5.33)

III Timor Arusaar (5.34)

13–17 a (2,8 km)

Neiud:

I Birgit Selge (12.33)

II Eva-Maria Raudsepp (14.02)

Noormehed:

I Hardy Kaska (8.48)

II Kevin Jõesoo (8.54)

III Rasmus Hummal (10.27)

18–39 a (5,6 km):

Naised:

I Liis-Grete Arro (20.06,79)

II Kaia Lepik (20.39,85)

III Silja Jürs (23.22,27)

Mehed:

I Sander Jürs (17.39,94)

II Argo Jõesoo (18.12,74)

III Ragnar Lipp (19.11,98)

40–54 a (5,6 km)

Naised:

I Marju Tempel (29.49,58)

Mehed:

I Erkki Hummal (19.30,32)

II Urmas Ärm (21.35,11)

III Vambo Oolberg (22.41,61)

55+:

Mehed:

I Meelis Veilberg (19.50,85)

II Kuldar Kotkas (23.04,25)

12 tundi kangitõstmist Albus

AHTI UPPIN
SK Vargamäe vanemtreener

30. juunil toimus Albu rahvamajas rahvusvaheline XVI Albu Cup, kus osales 69 tõstjat (19 neidu) neljast riigist. Osales 13 klubi, neist kaks klubi Leedust, kaks klubi Lätist, kaks tõstjat Valgevenest ja kaheksa tõsteklubi Eestist. Nädal enne võistlusi teatasid Ungari klubi Soroksar Sose Budapestist ja Kaliningradi klubi, et nemad ei saa osaleda. Kahju muidugi. Kohale ei tulnud ka klubi Leedust Panevežisest.

Kui kell 10 alustasid kõige nooremad poisid, siis kell 22.05 toimus veel meeste klassi tõstjate ja klubide autasustamine. SK Vargamäe suutis üheksast võistlusklassist (6 meeste ja 3 naistele) tõstjad välja panna kaheksas ja see tagas meile ka edu. SK Telšiai oli väljas 7, SK Degačiai ja Balvi 6 vanuseklassi tõstjaga.

Võistluste käigus selgitati välja ka parimad perevõistkonnad.

Osales kuus peret. Võitsid taas ja juba kuuendat aastat SK Vargamäe tõstjad, perekond Karbused: Mati, Teet ja Armas 834,69 sp.

Teiseks jäid valgevenelased isa ja poeg Rahimovid: Akif ja Renat 731,81 sp.

Kolmandaks SK Vargamäe esindajad perekond Kivirand: Emma, Kaisa ja Robin 690,15 sp.

Neljanda kohaga pidid lep-pima vennad Pendid: Leho ja Ain 677,47 sp.

Võistluste kõige progresseerunuim tõstja oli SK Vargamäe noortõstja, 12aastane Roomet Väli, kes aastaga samadel võistlustel parandas oma tulemust +48,96 sp. Teiseks jäi Läti noortõstja 14aastane Lauri Logins +45,47 sp. Kolmas Nikita Klevtsov SK Jõud Junior +45,04 sp. Tema täitis meistersportlase normi kehakaalus +105 kg, tehes kogusummaks 310 kg (138+172). Kõik tulemused on uued Eesti rekordid vanuseklassis U17. Noormees saab

18aastaseks alles 19. detsembril. Seega rekordeid saab teha veel ja veel.

Naiste võitja Triin Põdersoo püstitas kaks Eesti rekordit kehakaalus -69 kg, rebides teisel katsel 74 kg ja kolmandal 75 kg. Kahju, et kogusumma rekord ebaõnnestus. Korraldajana olin lubanud iga Eesti rekordi eest 100 grammi šokolaadi. Seda ka tegijad said.

Võistluste absoluutvõitjaks tuli Valgevene tõstja, 19aastane Renat Rahimov, tulemusena 380,49 sp. Tema võitis ka Ennu Kotkase rändkarika ja rahalise preemia, mille andis üle Kaarel Kotkas, Ennu vanim poeg. Oli üllas moment. Renat rebis teisel katsel 142 kg, kolmas katsel 145 ebaõnnestus. Tõukas kõik kolm katset ja parim tulemus 171 kg tuli kolmandal katsel. Võistluste absoluutselt parimast tulemusest jäi puudu 2 sp. Võistluste senine parim tulemus 382 sp jäi Leho Pendi nimele küll püsima, kuid Leho pidi tunnistama kaotust.

Klubide paremus

- 1. SK Vargamäe EST 1684,7 sp.
- 4. SK Balvi LAT 1105,1 sp.
- 2. SK Telšiai LIT 1531,7 sp.
- 5. SK Jõud Junior EST 958,0 sp.
- 3. SK Degačiai LIT 1114,1 sp.
- 6. SK Saldus LAT 869,4 sp.

Meie klubi tõstjatest jõudsid esikolmikusse Eudor Velleramm, Roomet Väli, Armas Reisel, Leho Pent ja Ain Pent, Kaisa Kivirand ja Ave Bombul.

Võistlust oli vaatamas ka tõukamise maailmameister Mart Seim.

Võistlus lõppes kõigile tor-di söömisega ja tunnustasime sponsoreid, kes ei pidanud paljuks SK Vargamäe korraldatavat rahvusvahelist tõstmisvõistlust toetada.

42. Ümber Väinjärve jooks 28.07.2018					
Üldkoht	nai-sed	nimi	sünni-aasta	elukoht	aeg
1.		Bert Tippi	1990	Koeru	14.41
2.		Hardo Reinart	1991	Koeru	14.48
3.		Henri Roos	1998	Harjumaa	14.57
4.		Rauno Reinart	1992	Koeru	15.19
5.		Kalev Hõlpus	2001	Kehtna	15.28
6.		Meelis Veilberg	1961	Tamsalu	16.16
7.		Maido Hermasalu	1979	Tapa	16.18
8.		Rando Neppo	1998	Ervita	17.11
9.	1.	Daana Suun	1990	Tallinn	17.12
10.		Edvin Kabanen	2001	Saku	17.37
11.		Rain Kuresoo	1984	Esna	17.44
12.		Kenno Kokk	1993	Rapla	18.02
13.		Rainer Beilmann	1978	Pikevere	18.05
14.		Andres Koppel	1982	Koeru	18.17
15.	2.	Deivi Kõll	1991	Järva-Jaani	18.18
16.		Kert Karula	1975	Kurtina	18.37
17.		Marek Ruotsalainen	1970	Koeru	18.39
18.		Kalvo Kalmu	1978	Müüsleri	18.43
19.		Silver Tatrik	2000	Koeru	18.59
20.	3.	Kristi Kõll	1987	Purdi	20.28
21.		Ville Salk	2004	Saue	20.33
22.		Rene Salk	1971	Saue	20.34
23.		Kaido Varik	1981	Väike-Maarja	21.09
24.	4.	Liis Mõttus	1978	Tallinn	21.27
25.		Gert Kull	1980	Paide	22.38
26.	5.	Merlin Jõgiste	2001	Kadrina	23.02
27.	6.	Kaivi Kukk	1979	Tallinn	23.33
28.		Tarmo Saliste	1979	Tallinn	25.15
29.	7.	Birgit Saliste	2000	Tallinn	26.40
30.	8.	Nele Krebsbach	2006	Koeru	27.50
31.	9.	Kädi Krebsbach	2008	Koeru	27.58

42. Üle Väinjärve ujumine 29.07.2017					
Üldkoht	nai-sed	nimi	sünni-aasta	elukoht	aeg
1.		Patrik Ruotsalainen	2002	Koeru	7.36
2.	1.	Heli Hiimäe	2000	Paide	8.57
3.		Siim Hindrik Tiimus	2000	Rakvere	9.02
4.		Villem Kalmu	2005	Müüsleri	9.44
5.		Veiko Tamm	1977	Koeru	10.31
6.		Andro Tamm	1974	Koeru	10.35
7.		Bert Tippi	1990	Koeru	10.36
8.		Meelis Veilberg	1961	Tamsalu	10.52
9.		Kuldar Kallasmaa	1977	Koeru	10.57
10.		Rain Kuresoo	1984	Esna	11.03
11.		Henri Roos	1998	Harjumaa	11.07
12.	2.	Birgit Saliste	2000	Tallinn	11.24
13.		Rene Salk	1971	Saue	11.58
14.		Kert Karula	1975	Kurtina	13.06
15.		Tanel Leisalu	1979	Jõhvi	13.34
16.		Ravel Leisalu	2005	Voka	13.52
17.	3.	Kadri Pulk	1990	Kuressaare	14.45
18.		Kalvo Kalmu	1973	Müüsleri	15.37
19.		Uno Tamm	1943	Koeru	22.23
20.		Kalev Paglant	1956	Koeru	DNF
21.		Tarmo Saliste	1979	Tallinn	DNF
22.		Marko Sandre	1975	Tallinn	DNF

KALAPÜÜK 28.07.2018 VÄINJÄRVEL

Üldprotokoll

Jrk.	Nimi	Kaal	Koht	Spinninguviske võistlus
1.	Valeri Sirotin	3655 g	1.	5.-15. koht
2.	Janno Nuggis	2985 g	2.	1. koht (12p)
3.	Veljo Sarapuu	2875 g	3.	5.-15. koht
4.	Veikko Luts	2465 g	4.	5.-15. koht
5.	Viivi Liias (PARIM NAINE)	2505 g	5.	5.-15. koht
6.	Tarmo Liias	1350 g	6.	3.-4. koht (1p)
7.	Ants Rääk	1200 g	7.	3.-4. Koht (1p)
8.	Tauno Jõgiste	1015 g	8.	5.-15. koht
9.	Rain Arume (NOORIM OSALEJA)	815 g	9.	2. koht (4p)
10.	Taimo Arume	680 g	10.	5.-15. koht
11.	Artur Sangla	535 g	11.	5.-15. koht
12.	Janek Saar	25 g	12.	5.-15. koht
13.	Toivo Parts	0 g	13.-15.	5.-15. koht
14.	Andres Võsur	0 g	13.-15.	5.-15. koht
15.	Margus Laanep	0 g	13.-15.	5.-15. koht

Võistluste suurima kala (linask, 1200 g) püüdis kohalik mees Ants Rääk. Võistluste auhinnad panid välja Salmo, Sportland ja Loud´n Live Promotion.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT

Tel 525 8325
reneveriljat@gmail.com

Metsla küla 500

Metsla külas toimub 11. augustil kell 11 mälestuskivi Metsla küla 500 avamine ja pühitsemine Vabadussõjas Karinu, Ramma ja Metsla külast langenute mälestustahvli avamine ja pühitsemine

Pidulikust sündmusest võtavad osa Järva vallavanem Rait Pihelgas, Koeru koguduse õpetaja Jaanus Tammiste, Viljandi Muuseumi direktor Jaak Pihlak, Karinu külaselts KARAME esimees Aivar Murumaa ja regilaulikud Arhailised Mehed.

Tegevust toetab Leader projekt, Kohalik Omaalgatus Programm ja Karinu külaselts KARAME

Metsla külavanem ja kodu-uurija, Vello Kallandi

Reakuulutused

Ostame Toyota ja Mercedes marki sõidukeid, võib ka pakkuda muid marke sõidukeid. Tel 5567 8016

OÜ Etest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Sõiduautode kokkuost. Tuleme kohale üle Eesti. Tel 553 3060. Väga kiired tehingud! Raha kohe kätte!

Müüa saetud ja lõhutud kuivi küttepuid (30 cm, 40 cm ja 50 cm). Tel 504 5632

Müüa tooreid küttepuid (lepp, sanglepp, kask, okaspuu). Mõõdud 25-60 cm, vastavalt kliendi soovile. Tel 501 3862

Müüa soodsalt 3-meetriseid küttepuid. Tel 507 4553

Müüa saetud, lõhutud küttepuid! Eri pikkused. Tel 558 4210

Igasuguse elektroonika remont, arvutite remont. Täpsem info web.zone.ee/teleriteremont/ Tel 5810 4539, Järva-Jaani

Metsa korraldamine, hindamine ja nõustamine alates 1993. 516 5071, Arne

Ostan nõukaegseid mänguasju ja portselanist kujukesi. Tel 5590 6683

Ostan vanaaegseid asju 5555 5527 vanaaegsedasjad@gmail.com

Müüa lõhutud küttepuid (pikkus vastavalt soovile, erinevad puuliigid). Müüme ka kuiva ja 3 m küttepuid. Tel 507 4553

Rendile anda korvtöstuk Niftiy. Tõstekõrgus 14 m. Tel 558 4210

Soovin osta lihastele heina/silo. Kontakt 508 0517.

Hea maaomanik!
Pane oma maa tulu teenima liitudes Eesti Tööstusliku Kanepi Kasvatajate OÜ-ga
(ETKK)! Sobivad maad juba alates 1ha.

Täpsema info ja koostöövõimalused leiad meie kodulehelt
Jaga infot ka oma naabriga, sest koostöös peitub jõud!

www.etkkee või helista 55512413

- SÕIDU-, JA VEOAUTODE, PÕLLUMAJANDUS- JA METSATEHNIKA **REMONT**
- KEEVITUSTÖÖD
- REHVITÖÖD (sõidu- ja veoautod, traktorid)

Albu, Järva vald • Tel 5198 9888 • Hunting Grupp OÜ

JÄÄGRI VILLA

www.jaagrivilla.ee
info@jaagrivilla.ee
FB/Jäägri Villa
Tel 5885 6955

Hubane Jäägri Villa pakub terviklahendusi (majutus, toitlustus, vaba aja sisustamine) nii perekondlike kui ka tööalaste sündmuste läbiviimiseks:

- seminarid
- koolitused
- sünnipäevad
- kokkutulekud
- pulmad
- peielauad

jms

NORDICEYE

OTSIME OMA MEESKONDA TEHNIKUT!

- meil on nooruslik ning teatavalteline kollektiiv
- pakume väärilist palka oskusliku töö eest
- anname võimaluse osaleda täiendkoolitustel

Kandideerimiseks saada oma CV e-postile info@nordiceye.ee, lisainfo: +372 58145848

Puurvesi
PUURKAEVUD

PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE, REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHASTITE, SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

FEKAALIVEDU
JÄRVAMAAL

pütt suurusega 8 t ja 16 t, voolikud kuni 50 m

Tellimine: **527 6087** Valeri
Hunting Grupp OÜ

†

HEINO JÕUL
LEMBIT KULLA
REIN ARJUKES
MATI LABIDAS
TOIVO VARIK
KARL SIROJA
ELLA KALLASMAA
ALLI ROHJAINEN
MALLE KIISK
NADEŽDA SÖMERA
AILE MÄNNIK

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

SPEQ AGRI

FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

Kvaliteetsed

VARUOSAD JA AUTOREMONT

sinu kodu lähedal!

- **Litsenseeritud autolammutus ja -remonditöökoda**
- Nüüdisaegne diagnostikateenus
- Autoremonditeenus kogemustega meistritelt
- Kliimaseadmete kontroll ja täitmine
- Sildade kontroll ja reguleerimine

MEILE VÕIB PAKKUDA KA OMA VANA VÕI AVARIILIST AUTOT

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel 389 5557, 525 2166 (varuosad)
505 2166 (autoremondi töökoda)
autolammutus@stik.ee

AVATUD E-R 8-17
Meie tegevust saab jälgida:
f Stik-Autolammutus

stik
AUTOLAMMUTUS

www.stik.ee

18.AUGUST 2018 JÄRVA-JAANIS

FILMILINDIFESTIVAL

ROAD MOVIE

Mad Max 2 / 1981
Easy Rider / 1969
Dead Man / 1995

Nipernaadi / 1983
Worthless / 1982

JÄRVA VALD

EUROPA CINEMAS

ELLINGTON

DHL

MTÜ MUST KÄSI

Järva valla elanikele sooduspilet 5 eurot.
Veebist piletit ostes kasuta sooduskoodi „nipernaadi“.

Lisainfo: www.kinosoprus.ee/filmilindifestival2018

filmilindifestival2018